

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1965

Vyhlásené: 29.12.1965 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1982 do: 31.12.1983

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

143

VYHLÁŠKA

Ústrednej rady odborov

z 15. decembra 1965

o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení

Ústredná rada odborov ustanovuje podľa § 9, § 23, § 51 ods. 1 a § 63 ods. 2 a 3 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb. a podľa § 5 zákona č. 67/1965 Zb. o niektorých zmenách v nemocenskom poistení:

Prvý oddiel

Nemocenské

Započítateľný zárobok

§ 1

(1) Základom pre určenie nemocenského je započítateľný zárobok poisteného pracovníka (ďalej len „pracovník“) v organizácii, v ktorej vykonáva zamestnanie zakladajúce nemocenské poistenie. Započítateľným zárobkom sú všetky druhy mzdy*) vyplývajúce z tohto zamestnania alebo v súvislosti s ním, pokiaľ sú podrobené dani zo mzdy a nie sú podľa ďalších ustanovení zo započítateľného zárobku vylúčené.

(2) Naturálne požitky sa oceňujú rovnakým spôsobom ako pre účely dane zo mzdy.**)

(3) Mzdy uvedené v odseku 1 sa považujú za započítateľný zárobok i vtedy, keď sa z nich daň zo mzdy nezráža preto, že ide o nevidomého pracovníka, alebo len preto, že mzda nedosahuje zdaniteľnú výšku, alebo keď sa z nich daň zo mzdy neplatí podľa medzinárodných dojednaní o zamedzení dvojitého zdanenia.

§ 2

(1) Do započítateľného zárobku pracovníka sa nezahŕňajú:

- a) príjmy úplne alebo čiastočne oslobodené od dane zo mzdy;
- b) odmeny vyplácané podľa predpisov o objavoch, vynálezoch, zlepšovacích návrhoch a priemyselných vzoroch;¹⁾ zahŕňajú sa však odmeny za rozpracovanie, skúšanie alebo zavádzanie objavov, vynálezov, zlepšovacieho návrhu alebo priemyselného vzoru, ako aj odmeny za upozornenie na možnosť využitia vynálezu alebo zlepšovacieho návrhu už využitého v inej organizácii;²⁾
- c) naturálne požitky, finančné náhrady za neodobraté naturálne požitky³⁾ a iné plnenia, ktoré pracovníkovi patria aj v čase pracovnej neschopnosti;

- d) mzda za prácu vykonávanú nad ustanovený týždenný pracovný čas¹⁾ včítane príplatku za prácu nadčas; mzda za takú prácu sa však do započítateľného zárobku zahŕňa, ak sa za ňu poskytne náhradné voľno;
- e) podiely na hospodárskych výsledkoch;
- f) ročné odmeny vedúcim pracovníkom;
- g) stabilizačné odmeny za odpracované roky a stabilizačné náborové odmeny;
- h) náhrady mzdy poskytované pracovníkom podľa pracovnoprávných predpisov, ako aj náhrada mzdy za nevyčerpanú dovolenku na zotavenie;
- ch) dávky nemocenského poistenia alebo iné obdobné plnenia, vrátane materského príspevku;
- i) náhrady služobných výdavkov (náhrady cestovných a sťahovacích výdavkov, odlučné, režijné príplatky, zahraničný prídavok a pod.);
- j) náhrady škody (napr. pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania).

(2) Pre pracovníka v banictve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných uhoľných a lignitových baniach, ktorý vykonáva zamestnanie uvedené v osobitnom predpise,²⁾ platí ustanovenie predchádzajúceho odseku s tým rozdielom, že do započítateľného zárobku sa zahŕňa aj mzda za prácu vykonávanú cez soboty vopred určené ťažobným režimom.³⁾

(3) Odmeny za činnosť pri záchrannom zásahu poskytované členom záchranných zborov zriadených podľa osobitných predpisov pre rizikové pracoviská⁴⁾ sa do započítateľného zárobku zahŕňajú aj vtedy, keď sú oslobodené od dane zo mzdy.

(4) Ak to vyžaduje povaha pracovnej činnosti alebo spôsob odmeňovania, prípadne zdaňovania, môže Ústredná rada odborov ustanoviť, ktoré ďalšie zložky príjmov sa nezahŕňajú do započítateľného zárobku alebo ktoré zložky príjmov sa do neho na rozdiel od predchádzajúcich ustanovení [najmä na rozdiel od ustanovenia odseku 1 písm. b)] zahŕňajú.

§ 3

(1) Započítateľný zárobok sa zisťuje v organizácii, v ktorej je pracovník zamestnaný v čase vzniku nároku na nemocenské, prípadne ak vznikol tento nárok po skončení zamestnania v ochrannej lehote,^{***)} v organizácii, v ktorej bol zamestnaný naposledy.

(2) Ak vykonáva pracovník pre tú istú organizáciu ďalšiu prácu ako vedľajšiu činnosť v pracovnom pomere,⁺) posudzuje sa táto činnosť a mzda za ňu z hľadiska nemocenského poistenia ako jeden celok spolu s činnosťou a mzdou v základnom zamestnaní; ak pritom v oboch činnostiach presahuje celkový výkon práce ustanovený týždenný pracovný čas, nezahŕňa sa mzda za presahujúci čas do započítateľného zárobku, a to vo vedľajšej činnosti.

(3) Ak vykonáva pracovník pre tú istú organizáciu ďalšiu prácu ako vedľajšiu činnosť na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru⁺⁺⁾, odmena za túto činnosť sa nezahŕňa do započítateľného zárobku.

§ 4

(1) Rozhodujúcim obdobím, z ktorého sa zisťuje započítateľný zárobok na určenie nemocenského pri pracovnej neschopnosti, pokiaľ sa v ďalších ustanoveniach neustanoví inak, je kalendárny rok bezprostredne predchádzajúci pred vznikom pracovnej neschopnosti.

(2) Ak pracovník vstúpil do zamestnania v organizácii až v priebehu kalendárneho roka predchádzajúceho pred vznikom pracovnej neschopnosti, je rozhodujúcim obdobím doba od vstupu do zamestnania do konca tohto kalendárneho roka.

(3) Ak pracovník v rozhodujúcom období podľa predchádzajúcich odsekov neodpracoval aspoň

- a) 70 dní, ak má týždenný pracovný čas rozvrhnutý na 5 pracovných dní alebo nerovnomerne alebo ak má pracovný čas rozvrhnutý na menej ako 5 pracovných dní v týždni,
- b) 80 dní, ak má týždenný pracovný čas rozvrhnutý na viac ako 5 pracovných dní, predlžuje sa rozhodujúce obdobie do konca zúčtovacieho obdobia bezprostredne predchádzajúceho pred vznikom pracovnej neschopnosti. Za odpracovaný sa považuje deň, v ktorom pracovník vykonával prácu podľa rozvrhu smien,⁵⁾ vyberal si náhradné voľno za prácu nadčas,⁶⁾ mal neospravedlненú neprítomnosť v práci; pritom sa neprihliada na kalendárne mesiace, ktoré sa do rozhodujúceho obdobia nezahŕňajú (§ 10 ods. 1).

(4) Ak pracovník vstúpil do zamestnania v organizácii v bežnom kalendárnom roku, je rozhodujúcim obdobím doba od vstupu do zamestnania do konca zúčtovacieho obdobia bezprostredne predchádzajúceho pred vznikom pracovnej neschopnosti.

(5) Rovnako ako pri vstupe do zamestnania sa posudzuje rozhodujúce obdobie, ak u pracovníka došlo

- a) k nástupu do práce po skončení sústavnej prípravy na budúce povolanie;
- b) k opätovnému nástupu do práce po skončení výkonu verejnej funkcie, ktorý trval aspoň jeden rok, po skončení základnej (náhradnej) vojenskej služby, ďalšej materskej dovolenky a výkonu trestu odňatia slobody;
- c) k zmene spôsobu odmeňovania, spočívajúcej v tom, že pracovník, ktorý bol odmeňovaný hodinovou mzdou, sa odmeňuje mesačnou mzdou, alebo naopak;
- d) k zmene spôsobu odmeňovania pri prechode na zmiešanú alebo na podielovú mzdu z inej mzdovej formy a naopak;
- e) prevedeniu na inú prácu v súvislosti s uložením trestu nápravného opatrenia,⁷⁾ trestu zákazu činnosti⁸⁾ alebo pri návrate z nej po skončení takého trestu.

(6) Pri trvalej zmene základnej mzdy, vymedzenej pracovnoprávnymi predpismi⁹⁾ sa zisťuje započítateľný zárobok

- a) pracovníka s mesačnou mzdou z novej mesačnej základnej mzdy a oddelene z ostatných započítateľných zložiek mzdy,
- b) pracovníka s hodinovou mzdou z nového bežne mesačne zúčtovaného započítateľného zárobku a oddelene z ostatných započítateľných zložiek mzdy.

Pre zistenie nového bežne mesačne zúčtovaného započítateľného zárobku pracovníka s hodinovou mzdou rozhodujúce obdobie sa začína od trvalej zmeny základnej mzdy a končí sa rovnako ako rozhodujúce obdobie podľa predchádzajúcich odsekov. Na zistenie ostatných započítateľných zložiek mzdy uvedených pod písmenami a) a b) je rozhodujúcim obdobím doba ustanovená v predchádzajúcich odsekoch bez ohľadu na trvalú zmenu základnej mzdy.

Určenie a výpočet nemocenského

§ 5

(1) Nemocenské sa určí na pracovný deň, v niektorých osobitne určených prípadoch (§ 11) na pracovnú smenu alebo na pracovnú hodinu.

(2) Nemocenské na pracovný deň sa vypočíta z čistej dennej mzdy pracovníka, najviac však zo sumy 120 Kčs pri päťdennom pracovnom týždni, a to percentnou sadzbou, ktorá mu patrí podľa doby jeho zamestnania;⁴⁾ táto suma sa úmerne upraví, ak je ustanovený týždenný pracovný čas rozvrhnutý na iný počet pracovných dní v týždni.⁵⁾

(3) U pracovníka so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, v uhoľných lomoch a na skrývkach, ktorý vykonáva zamestnanie uvedené v osobitnom predpise,⁶⁾ sa nemocenské na pracovný deň vypočíta z jeho čistej dennej mzdy, najviac však zo sumy 180 Kčs pri päťdennom pracovnom týždni, a to percentnou sadzbou, ktorá mu patrí podľa doby jeho zamestnania;⁴⁾ táto suma sa úmerne upraví, ak je ustanovený týždenný pracovný čas rozvrhnutý na iný počet pracovných dní v týždni.⁵⁾

§ 6

(1) Čistá denná mzda je priemer, ktorý pripadá na pracovný deň zo započítateľného zárobku pracovníka v rozhodujúcom období po odpočítaní dane zo mzdy podľa daňovej sadzby platnej pre neho v kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikla jeho pracovná neschopnosť. Na ten účel sa započítateľný zárobok, pokiaľ sa ďalej neustanovuje inak, delí počtom všeobecne ustanovených pracovných dní pripadajúcich na rozhodujúce obdobie. Do uvedeného počtu pracovných dní sa nezahŕňajú pracovné dni a sviatky, za ktoré pracovníkovi patrila náhrada mzdy (napr. dni dovolenky na zotavenie, tzv. platené sviatky, dni výkonu služby v ozbrojených silách, neprítomnosti pre prekážky v práci, účasti na školení), alebo dni, za ktoré sa mu poskytovali peňažné dávky nemocenského poistenia, iné dni ospravedlnenej neprítomnosti v práci, a v prípadoch, v ktorých pracovná neschopnosť vznikla po skončení zamestnania (v ochrannnej lehote), aj dni po skončení zamestnania. Do počtu dní, ktorým sa delí započítateľný zárobok, sa však zahŕňajú dni, v ktorých pracovník mal náhradné voľno za prácu vykonávanú nad ustanovený týždenný pracovný čas; taktiež sa do neho zahŕňajú dni neospravedlnenej neprítomnosti v práci.

(2) Ak pracovník má pracovný čas záväzne rozvrhnutý inak ako na všetky všeobecne ustanovené pracovné dni a ak je pritom toto rozvrhnutie rovnaké v rozhodujúcom období i v čase vzniku pracovnej neschopnosti, postupuje sa pri určení čistej dennej mzdy spôsobom uvedeným v odseku 1 s tým rozdielom, že sa započítateľný zárobok delí počtom dní, v ktorých pracovník mal v rozhodujúcom období pracovať podľa rozvrhnutia pre neho platného pracovného času, vrátane prípadných dní náhradného voľna a dní neospravedlnenej neprítomnosti v práci. U pracovníka uvedeného v § 2 ods. 2 sa však do počtu dní, ktorým sa delí započítateľný zárobok, nezahŕňajú aj soboty vopred určené ťažobným režimom,³⁾ ktoré mal odpracovať v rozhodujúcom období.

(3) Ak sa pracovníkovi v rozhodujúcom období zúčtovala započítateľná ročná prémie alebo ročná odmena, ktorá patrí za kalendárny rok bezprostredne predchádzajúci roku, v ktorom bola zúčtovaná, zistí sa jej priemer oddelene od ostatného započítateľného zárobku tak, že započítateľná ročná prémie alebo ročná odmena sa delí časom odpracovaným v kalendárnom roku, za ktorý patrí. Tento priemer sa pripočíta k priemeru zistenému podľa predchádzajúcich odsekov zo započítateľného zárobku zníženého o túto započítateľnú ročnú prémie alebo ročnú odmenu. Ak sa v rozhodujúcom období zúčtovali dve také ročné prémie alebo ročné odmeny, postupuje sa obdobne s tým rozdielom, že sa obidve ročné prémie alebo ročné odmeny sčítajú a delia sa časom odpracovaným v kalendárnych rokoch, za ktoré patria.

(4) U nevidomého pracovníka sa čistá denná mzda zisťuje podľa predchádzajúcich odsekov s tým rozdielom, že sa zo započítateľného zárobku neodpočíta daň zo mzdy.

(5) U člena záchranného zboru, ktorému sa v rozhodujúcom období zúčtovali odmeny za činnosť pri záchrannom zásahu (§ 2 ods. 3), sa čistá denná mzda zistí podľa odsekov 1 až 3 zo započítateľného zárobku zníženého o tieto odmeny. K takto zistenej čistej dennej mzde sa pripočíta pomerná čiastka z týchto odmien pripadajúca na pracovný deň; pri zistení tejto pomernej čiastky sa neodpočíta daň zo mzdy.

(6) Pri zmene pracovného úväzku sa započítateľný zárobok zisťuje obdobne ako pri trvalej zmene základnej mzdy (§ 4 ods.6) s tým rozdielom, že výška ostatných započítateľných zložiek mzdy

zúčtovaných pred zmenou pracovného úväzku sa upraví v pomere nového a skoršieho pracovného úväzku.

(7) U pracovníčky, ktorá bola prevedená na inú prácu v súvislosti s tehotnosťou alebo materstvom a u ktorej vznikla pracovná neschopnosť v čase tohto prevedenia, sa nemocenské určí zo započítateľného zárobku zúčtovaného pracovníčke v rozhodujúcom období zistenom ku dňu prevedenia, pokiaľ je to pre pracovníčku priaznivejšie; ak u takej pracovníčky došlo po prevedení na inú prácu k zmene pracovného úväzku, upraví sa započítateľný zárobok v pomere nového a skoršieho pracovného úväzku.

§ 7

Ak sa pracovník odmeňuje mesačnou mzdou, určuje sa denné nemocenské tak, že sa mesačná základná mzda, ktorá je pre neho ustanovená v čase vzniku pracovnej neschopnosti, po odpočítaní dane zo mzdy delí priemerným počtom pracovných dní pripadajúcich na jeden mesiac z celkového počtu pracovných dní v roku. Ak má pracovník okrem mesačnej základnej mzdy ešte ostatné započítateľné zložky mzdy, zvýši sa mesačná základná mzda o pomernú sumu, ktorá z ostatných započítateľných zložiek mzdy v rozhodujúcom období pripadá na jeden kalendárny mesiac; pri určení tejto sumy sa postupuje obdobne podľa § 6. Ak pracovník odmeňovaný mesačnou mzdou v rozhodujúcom období bez ospravedlnenia zameškal prácu, určí sa mu denné nemocenské vždy spôsobom uvedeným v § 6.

§ 8

Podklady zistení podľa predchádzajúcich ustanovení (započítateľný zárobok, rozhodujúce obdobie a počet pracovných dní, podľa ktorých sa počíta priemerná čistá denná mzda) sa použijú pre určenie nemocenského pri všetkých pracovných neschopnostiach vzniknutých do konca bežného kalendárneho roka. Podklady zistené pri vzniku pracovnej neschopnosti platia pre celú dobu jej trvania, ak táto pracovná neschopnosť prechádza i do budúceho kalendárneho roka.

§ 9

(1) Ak pracovník neodpracoval v rozhodujúcom období počet dní uvedený v § 4 ods. 3 alebo ak jeho pracovná neschopnosť vznikla už v kalendárnom mesiaci, v ktorom vstúpil do zamestnania alebo v ktorom nastal prípad uvedený v § 4 ods. 5, určí sa nemocenské z pravdepodobného započítateľného zárobku.

(2) Pravdepodobný započítateľný zárobok sa zisťuje, ak pracovná neschopnosť vznikla už v kalendárnom mesiaci, v ktorom pracovník vstúpil do zamestnania alebo v ktorom nastal prípad uvedený v § 4 ods. 5, ku dňu vzniku pracovnej neschopnosti. Pri pracovnej neschopnosti, ktorá vznikla v ďalšom zúčtovacom období, sa pravdepodobný započítateľný zárobok zisťuje znovu, a to vždy za dobu do konca zúčtovacieho obdobia predchádzajúceho dňu vzniku pracovnej neschopnosti. Takto sa postupuje, kým pracovník neodpracoval v rozhodujúcom období počet dní uvedený v § 4 ods. 3.

(3) Pravdepodobný započítateľný zárobok sa zisťuje zo započítateľného zárobku, ktorý pracovník dosiahol v období uvedenom v predchádzajúcom odseku, prípadne upravený podľa započítateľného zárobku pracovníkov vykonávajúcich v organizácii rovnakú alebo podobnú prácu. Pravdepodobný započítateľný zárobok sa úmerne kráti pre neospravedlnenú neprítomnosť v práci, a to v pomere času neospravedlnenej neprítomnosti v práci v období, z ktorého sa zisťuje, k času odpracovanému v tomto období.

§ 10

(1) Do rozhodujúceho obdobia sa nezahŕňajú kalendárne mesiace, za ktoré sa pracovníčke poskytol vyrovnávací príspevok v tehotnosti a materstve¹⁰⁾ a za ktoré sa pracovníkovi poskytovalo mzdové vyrovnanie podľa predpisov upravujúcich uvoľňovanie, umiestňovanie a hmotné zabezpečenie pracovníkov v súvislosti s vykonávaním racionalizačných a organizačných opatrení,¹¹⁾ a neprihliada sa ani na zárobok za tieto kalendárne mesiace.

(2) Ak nadväzuje výplata nemocenského bez prerušenia na výplatu peňažnej pomoci v materstve, určí sa nemocenské zo započítateľného zárobku, ktorý bol základom pre určenie peňažnej pomoci v materstve.

§ 11

(1) Ak pracovník pracuje v smenovej prevádzke, môže sa mu nemocenské určiť obdobne podľa predchádzajúcich ustanovení na pracovnú smenu.

(2) Pre pracovníkov v prevádzkach alebo na pracoviskách, v ktorých je pracovný čas rozvrhnutý nepravidelne alebo v ktorých je pracovný čas diferencovaný podľa jednotlivých ročných období alebo podľa iných podobných hľadísk alebo v ktorých to vyžadujú iné mimoriadne dôvody, môže sa nemocenské určiť na pracovnú hodinu.

(3) Ústredná rada odborov vydá pokyny o tom, v ktorých prípadoch a za akých podmienok sa môžu použiť predchádzajúce odseky, prípadne ktoré orgány ich použitie povoľujú. Ústredná rada odborov môže tiež svojimi pokynmi upraviť spôsob výpočtu nemocenského pre pracovníkov, ktorých mzdy sa vypočítavajú na samočinných počítačoch.

§ 12

(1) Ústredná rada odborov môže vydať pre výpočet nemocenského záväznú tabuľku rozdielne podľa dĺžky a rozvrhnutia pracovného času. V tabuľkách môžu byť určené sumy denného nemocenského zaokrúhlené na celé koruny zodpovedajúce priemerným hrubým mzdám (hodinovým, denným, mesačným) a príslušným sadzbám dane zo mzdy a percentným sadzbám nemocenského, prípadne i pomerne určené sumy smenového alebo hodinového nemocenského.

(2) Výsledné sumy jednotlivých výplat nemocenského sa zaokrúhľujú na celé koruny.

(3) Pre zaokrúhľovanie podľa predchádzajúcich odsekov platí, že halierové sumy do 50 halierov sa zaokrúhľujú smerom dolu a halierové sumy nad 50 halierov smerom nahor.

§ 13

Pre určenie nemocenského pri karanténe nariadenej podľa predpisov o boji proti prenosným chorobám platia predchádzajúce ustanovenie obdobne.

Doba zamestnania

§ 14

(1) Do doby zamestnania, podľa ktorej sa určuje percentná sadzba nemocenského, sa započítavajú doby zamestnania, ktoré pracovník získal od 1. januára 1966, ak zakladajú nemocenské poistenie v Československej socialistickej republike.

(2) Dobe zamestnania sa kladú na roveň doby týchto ďalších činností získané v Československej socialistickej republike od 1. januára 1966:

- a) doba služby v ozbrojených silách,
- b) doba sústavnej prípravy na budúce povolanie v učebnom pomere, v príprave občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou vykonávanej podľa predpisov o sociálnom zabezpečení a pod.,
- c) doba štúdia na vysokých školách,
- d) doba štúdia na školách poskytujúcich stredné alebo vyššie vzdelanie, pokiaľ toto štúdium zakladá podľa osobitných predpisov nemocenské poistenie žiakov (poslucháčov),
- e) doba vedeckej alebo umeleckej aspirantúry,
- f) doba výkonu činnosti, ktorá zakladá podľa osobitných predpisov nemocenské poistenie s nárokom na peňažné dávky nahrádzajúce odpadnutú mzdu, s výnimkou dôb, pre ktoré je ustanovené, že sa nezapočítavajú (napr. § 68),
- g) doba výkonu umeleckej (vedeckej) činnosti vykonávanej mimo pracovného pomeru, ktorá zakladá sociálne zabezpečenie podľa predpisov o sociálnom zabezpečení.*)

§ 15

(1) Ako doba zamestnania získaná pred 1. januárom 1966 sa započítava doba, ktorá bola alebo sa mala podľa doterajších predpisov o nemocenskom poistení**) pracovníkovi započítať ako doba neprerušeneho zamestnania v tom istom podniku alebo ako doba jej na roveň postavená; za podmienok ustanovených v § 16 sa započítajú i doby tam uvedené.

(2) Požívateľovi starobného, invalidného a čiastočného invalidného dôchodku, ktorý je 1. januára 1966 zamestnaný alebo vstúpi do zamestnania po tomto dni, sa započíta do doby zamestnania aj doba, ktorá sa mu do neprerušeneho zamestnania započítala v organizácii, v ktorej bol činný bezprostredne pred priznaním dôchodku, pokiaľ nie je započítaná už podľa odseku 1. Požívateľovi dôchodku, ktorý v čase od 1. januára 1957 do 31. decembra 1965 nebol zamestnaný a vstúpi do zamestnania po 31. decembri 1965, sa započítajú doby všetkých zamestnaní pred 1. januárom 1957.

(3) Pracovníkovi možno započítať plne alebo čiastočne ostatné (nezapočítané) doby zamestnania, prípadne činností im na roveň postavených, ktoré získal pred 1. januárom 1966, ak dosahuje aspoň po dobu dvoch rokov mimoriadne pracovné výsledky; ak zmení potom pracovník zamestnanie, platí tento zápočet i naďalej.

§ 16

(1) Matke alebo žene, ktorá prevzala dieťa do trvalej starostlivosti, sa do doby zamestnania započítava aj doba, po ktorú sa starala o dieťa mladšie ako tri roky.

(2) U pracovníkov, ktorí pracujú v poľnohospodárstve alebo v lesníctve, sa ako doba zamestnania posudzuje aj doba, po ktorú taký pracovník bol členom jednotného roľníckeho družstva; to platí obdobne aj pre občanov, ktorí trvale v družstve pracovali podľa pracovných príkazov družstva a neboli pritom ani jeho členmi ani v pracovnom pomere v družstve.***) Na dobu týchto činností sa prihliada, pokiaľ zakladali účasť na sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

(3) Doby získané podľa odseku 1 alebo 2 pred 1. januárom 1966 sa pracovníkom, ktorí sú tento deň zamestnaní, započítajú k tomuto dňu, inak k dňu vstupu do zamestnania.

§ 17

(1) Doby zamestnania a doby im na roveň postavené získané v cudzine sa hodnotia podľa rovnakých hľadísk ako doby získané v Československej socialistickej republike, pokiaľ to vyplýva z medzištátnych dohovorov.

(2) Aj keď to nevyplýva z medzištátnych dohovorov, hodnotia sa podľa rovnakých hľadísk ako doby získané v Československej socialistickej republike tieto doby získané v cudzine:

- a) doby zamestnania v pracovnom (učebnom) pomere,
- b) doba štúdia na vysokých školách, pokiaľ sa podľa československých predpisov uznáva za rovnocennú štúdiu na československých vysokých školách; to platí obdobne pre vedeckú alebo umeleckú ašpirantúru,
- c) doba, po ktorú matka alebo žena, ktorá prevzala dieťa do trvalej starostlivosti, sa starala o dieťa mladšie ako tri roky.

§ 18

(1) Pokiaľ sa započítateľné doby zamestnania a doby im na roveň postavené alebo doby uvedené v § 16 a 17 časovo navzájom kryjú, započítajú sa len raz.

(2) Ak bola pracovníkovi do doby zamestnania započítaná doba predchádzajúceho zamestnania alebo iné predchádzajúce činnosti, započítajú sa tým i doby, ktoré v tomto predchádzajúcom zamestnaní (činnosti) boli alebo sa mali započítať; tým však nie je vylúčené oprávnenie preskúmať skoršie zápočty, ak vznikla o ich správnosti pochybnosť.

§ 19

Percentná sadzba nemocenského sa v organizácii určí podľa doby zamestnania, ktorú by pracovník dovŕšil do 31. decembra bežného kalendárneho roka; takto určená sadzba platí pre poskytovanie nemocenského až do konca tohto kalendárneho roka. Ak prechádza pracovná neschopnosť (karanténa) do ďalšieho kalendárneho roka, patrí pracovníkovi od 1. januára toho ďalšieho roka nemocenské podľa percentnej sadzby, ktorá pre neho vyplýva k 31. decembru tohto ďalšieho roka.

§ 20

(1) Ústredná rada odborov môže ustanoviť, že sa do doby zamestnania započítavajú aj iné doby, než ktoré sú uvedené v § 14 až 19, prípadne že sa započítava doba členstva v jednotnom roľníckom družstve aj za iných podmienok ako podľa § 16 ods. 2.

(2) Okresná odborová rada môže podľa pokynov vydaných Ústrednou radou odborov dať v jednotlivých prípadoch súhlas na to, aby sa pracovníkovi mimoriadne započítala do doby zamestnania i doba, ktorá v predchádzajúcich ustanoveniach nie je uvedená ako započítateľná.

Pracovný úraz**§ 21**

(1) Pracovným úrazom z hľadiska poskytovania nemocenského je úraz, ktorý pracovník (učeň) utrpel pri plnení pracovných úloh v zamestnaní (v učebnom pomere) zakladajúcom nemocenské poistenie alebo v priamej súvislosti s plnením týchto úloh. Pracovným úrazom učňa je aj úraz, ktorý učeň utrpel pri výchove na povolanie alebo v súvislosti s ňou.

(2) Pracovnímu úrazu podľa odseku 1 sa kladie na roveň úraz, ktorý pracovník utrpel:

- a) cestou do zamestnania a späť, ak ju podstatne neprerušil z príčin nesúvisiacich so zamestnaním,
- b) pri činnnej účasti na opatreniach proti živelným pohromám a pri odstraňovaní následkov živelných pohrôm,
- c) pri výkone záslužnej činnosti vykonávanej bez právneho záväzku v prospech celku (napr. pri plnení úloh dobrovoľného požiarnika, zdravotníka Čs. červeného kríža, darcu krvi, člena Horskej služby, dobrovoľného spolupracovníka opatrovateľskej služby sociálneho zabezpečenia, účastníka krátkodobej alebo bezplatnej brigády),
- d) pri výkone verejnej funkcie alebo funkcie v dobrovoľnej spoločenskej organizácii, ktorá je zložkou Národného frontu,
- e) pri školení usporiadanom niektorou hospodárskou, rozpočtovou alebo dobrovoľnou spoločenskou organizáciou, ktorá je zložkou Národného frontu, ak bol účastníkom školenia,
- f) pri príprave na obranu Československej socialistickej republiky,*)
- g) pri prácach vykonávaných pri nepravidelnej výpomoci**) alebo podľa dohody o pracovnej činnosti súbežne so zamestnaním,***)
- h) pri štúdiu alebo externej vedeckej (umeleckej) aspirantúre vykonávaných pri zamestnaní+
- ch) pri liečbe prácou, pri liečebnej rehabilitácii a pri príprave na povolanie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- i) pre plnenie pracovných úloh.

(3) Ustanovenie odseku 2 neplatí pre úraz, ktorý pracovník utrpel pri telovýchovnej činnosti vykonávanej mimo zamestnania alebo v súvislosti s ňou.

(4) Pracovnímu úrazu sa kladie na roveň choroba z povolania podľa predpisov o sociálnom zabezpečení.*)

(5) Ak vznikla pracovná neschopnosť ako bezprostredný následok ochranného očkovania alebo iného preventívneho zdravotníckeho úkonu, ktorým sa pracovník podrobil v súvislosti so svojím zamestnaním, postupuje sa pri poskytovaní nemocenského ako pri pracovnej neschopnosti z dôvodu pracovného úrazu.

§ 22

Za pracovnú neschopnosť vzniknutú (spôsobenú) pracovným úrazom sa z hľadiska § 15 ods. 4 a § 18 ods. 2 zákona č. 54/1956 Zb. považuje prvá pracovná neschopnosť, ktorá vznikla ako bezprostredný následok pracovného úrazu (úrazového deja). Ak pracovník nastúpil po skončení tejto pracovnej neschopnosti do práce a stal sa najneskoršie do dvoch mesiacov od tohto nástupu opäť práceneschopným a ak je táto druhá pracovná neschopnosť podľa lekárskeho posudku následkom toho istého pracovného úrazu, považuje sa za pokračovanie pôvodnej pracovnej neschopnosti vzniknutej týmto pracovným úrazom.

Poskytovanie nemocenského

§ 23

(1) Nemocenské sa poskytuje za pracovné dni, ktoré sú pracovnými dňami podľa všeobecne platných predpisov. Ak však pracovník má pracovný čas záväzne rozvrhnutý inak ako na všetky všeobecne ustanovené pracovné dni (§ 6 ods. 2) poskytne sa mu nemocenské za tie pracovné dni, v

ktorých mal, keby nebola pracovná neschopnosť alebo karanténa, pracovať podľa rozvrhu pracovného času určeného pre neho v čase vzniku pracovnej neschopnosti (karantény). Pracovníkovi uvedenému v § 2 ods. 2 sa nemocenské poskytuje aj za soboty vopred určené ťažobným režimom,³⁾ v ktorých mal pracovať, keby nebola pracovná neschopnosť alebo karanténa.

(2) Ak sa určí nemocenské na smeny alebo na hodiny (§ 11), poskytuje sa za smeny, prípadne za hodiny, v ktorých pracovník mal, keby nebola pracovná neschopnosť alebo karanténa, pracovať podľa rozvrhu pracovného času pre neho určeného.

(3) Pracovným dňom sa kladú na roveň sviatky, za ktoré by pracovníkovi, keby nebol práceneschopný, patrila náhrada mzdy alebo za ktoré sa mu mesačná mzda inak neskracuje.

§ 24

(1) Ak pracovníkovi patrí za niektorý deň v období pracovnej neschopnosti (karantény) mzda alebo náhrada mzdy, prípadne ak sa mu mzda alebo náhrada mzdy za taký deň poskytla, neposkytne sa nemocenské za tento deň.

(2) Ak pracovník má za prvý deň pracovnej neschopnosti (karantény) nárok na mzdu alebo náhradu mzdy za časť pracovného času, poskytne sa mu z nemocenského za tento deň len pomerný diel pripadajúci na tú časť pracovného času, za ktorú mu nepatrí mzda alebo náhrada mzdy.

§ 25

(1) Ak sa pracovník stal práceneschopným alebo mu bola nariadená karanténa za trvanie neplateného voľna (neplatenej dovolenky), neposkytuje sa mu nemocenské za dobu, po ktorú toto voľno (dovolenka) trvá.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa netýka pracovného voľna poskytovaného pracovníkom podľa predpisov o pracovných úľavách a o hospodárskom zabezpečení študujúcich popri zamestnaní alebo podľa obdobných predpisov; toto voľno nie je prekážkou pre poskytovanie nemocenského.

(3) Ak pracovníčka nezískala v materskej dovolenke nárok na peňažnú pomoc v materstve, patrí jej nemocenské po dobu, po ktorú je práceneschopná alebo je v ústavnom ošetrovaní, a to i v súvislosti s pôrodom.

§ 26

(1) Ak pracovník vykonáva v čase svojej pracovnej neschopnosti prácu v rámci liečby prácou, nie je taká činnosť ani prípadné odmeny za ňu, pokiaľ sú v súlade s predpismi o liečbe prácou, prekážkou pre poskytovanie nemocenského.

(2) Pracovnou neschopnosťou ani ústavným ošetrovaním z hľadiska poskytovania nemocenského nie je ošetrovanie pracovníka

- v nočnom sanatóriu,
- v nočnom psychiatrickom sanatóriu,
- v protialkoholickom zariadení určenom pre ošetrovanie občanov po požití alkoholických nápojov za náhradu nákladov (v tzv. protialkoholickej záchytnej stanici),
- v kozmetickom ústave za náhradu nákladov.

Nemocenské sa pri ošetrovaní v týchto zariadeniach neposkytuje.

§ 27**Nemocenské pri kúpeľnej starostlivosti**

(1) Pri kúpeľnej starostlivosti patrí pracovníkovi nemocenské, ak sa mu táto starostlivosť v súlade s predpismi o kúpeľnej starostlivosti povolila na účet nemocenského poistenia na dobu mimo dovolenky na zotavenie a ak sa pracovník uznáva pritom za práceneschopného.*)

(2) Pracovníkovi, ktorému sa na účet nemocenského poistenia povolila kúpeľná starostlivosť na dobu dovolenky na zotavenie, sa nemocenské poskytne za pracovné dni, o ktoré je doba kúpeľnej starostlivosti dlhšia ako celková doba dovolenky, ktorá mu patrí v kalendárnom roku, v ktorom sa mu poskytuje kúpeľná starostlivosť. Nemocenské sa však neposkytuje za pracovné dni, o ktoré má pracovník v kalendárnom roku dovolenku skrátenú z dôvodov, ktoré sám zavinil, prípadne ju z takých dôvodov vôbec nemá. Nemocenské sa tiež neposkytuje za pracovné dni, ktoré si pracovník pred nástupom kúpeľnej starostlivosti vybral na iné účely, ani za pracovné dni, ktoré mu pri zmene zamestnania patria z dovolenky v inej organizácii ako v tej, v ktorej je zamestnaný v čase pobytu na kúpeľnej starostlivosti, prípadne za pracovné dni, za ktoré sa mu poskytne alebo poskytla náhrada za nevyčerpanú dovolenku.

(3) V prípadoch uvedených v predchádzajúcom odseku sa nemocenské poskytuje vo výške, ktorá inak pracovníkovi patrí od štvrtého pracovného dňa pracovnej neschopnosti.7)

§ 28**Nemocenské pri školení**

Ak pracovník má pri účasti na školení len zníženú náhradu mzdy,**) nesmie jeho nemocenské za dni, v ktorých i v čase pracovnej neschopnosti (karantény) zostáva v zariadení, v ktorom sa usporadúva školenie, presiahnuť sumu, ktorú z poskytovanej náhrady mzdy pripadá po odpočítaní dane zo mzdy na jeden pracovný deň.

Nemocenské pri súbehu poistenia z niekoľkých zamestnaní**§ 30**

(1) Ak pracovník vykonáva pre rôzne organizácie súbežne prácu v niekoľkých zamestnaniach zakladajúcich nemocenské poistenie, patrí mu nemocenské z každého takého zamestnania. Podmienky pre poskytovanie nemocenského sa v každom z týchto zamestnaní posudzujú samostatne a nemocenské sa tiež v každom z nich samostatne vypláca. Do doby zamestnania rozhodujúcej pre určenie percentnej sadzby nemocenského vo vedľajšom zamestnaní (vedľajšom pracovnom pomere*) sa však nezapočítavajú doby započítané už v zamestnaní, v ktorom pracovník je zamestnaný po celý ustanovený týždenný pracovný čas.

(2) O mzde (odmene) z vedľajšej činnosti, ktorú pracovník vykonáva pre tú istú organizáciu, v ktorej má svoje základné zamestnanie, platia ustanovenia § 3 ods. 2 a 3.

§ 31

(1) Ak presahuje úhrn čistých denných miezd pracovníka z niekoľkých zamestnaní sumu 120 Kčs (§ 5 ods.2), vylučuje sa pri výpočte nemocenského z čistej dennej mzdy časť presahujúca túto sumu, a to v tom zamestnaní, v ktorom má pracovník kratší pracovný úväzok, prípadne ak sú pracovné úväzky rovnaké, v tom zamestnaní, v ktorom spravidla dosahuje nižší zárobok.8)

(2) Ak presahuje úhrn čistých denných miezd pracovníka z niekoľkých zamestnaní, z ktorých aspoň jedno je zamestnaním so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, v uhoľných

lomoch a na skrývkach, ktoré je uvedené v osobitnom predpise,⁶⁾ sumu 180 Kčs (§ 5 ods.3), vylučuje sa pri výpočte nemocenského z čistej dennej mzdy časť presahujúca túto sumu, a to v tom zamestnaní, v ktorom má pracovník kratší pracovný úväzok, prípadne ak sú pracovné úväzky rovnaké, v tom zamestnaní, v ktorom spravidla dosahuje nižší zárobok.⁸⁾

§ 32

(1) Ak pracovník za trvania zamestnania v jednej organizácii vstúpil do zamestnania v druhej organizácii, v tomto zamestnaní vykonáva prácu namiesto práce v prvej organizácii (nie však súbežne s ňou) a pracovná neschopnosť (karanténa) vznikla za trvania zamestnania v druhej organizácii, patrí mu na rozdiel od ustanovenia § 30 ods. 1 nemocenské iba z dôvodu poistenia (zamestnania) v tejto druhej organizácii, a to za podmienok, ktoré tam spĺňa; pre výpočet nemocenského sa však použije, ak je pracovník v druhej organizácii činný s vedomím prvej organizácie, percentná sadzba podľa doby zamestnania, ktorú pracovník má započítanú v prvej organizácii. Odborové orgány v oboch organizáciách sa môžu na žiadosť pracovníka dohodnúť, že sa nemocenské poskytne naopak len z dôvodu poistenia (zamestnania) v prvej organizácii.

(2) Ak pracovník vstúpil do ďalšieho zamestnania v čase, keď má vo svojom základnom zamestnaní dovolenku na zotavenie, posudzujú sa podmienky pre poskytovanie nemocenského v každom z oboch týchto zamestnaní samostatne. Nemocenské z dôvodu zamestnania vykonávaného v čase dovolenky na zotavenie sa však poskytne len vtedy, ak vznikla pracovná neschopnosť (karanténa) v čase, keď toto zamestnanie trvalo; poskytuje sa len do dňa, keď sa zamestnanie malo skončiť, nie však dlhšie ako do dňa, keď sa mala skončiť dovolenka na zotavenie. Ustanovenie § 31 platí i tu.

§ 33

Nemocenské pri súbehu zamestnania s pracovnou činnosťou v jednotnom roľníckom družstve

(1) Ak je pracovník súbežne s činnosťou v zamestnaní, ktoré má trvalú povahu, činný aj ako družstevný roľník (t. j. ako člen jednotného roľníckeho družstva alebo ako občan trvale v ňom pracujúci) a je tam zúčastnený na sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, neprihliada sa pri určení nemocenského, ktoré mu patrí z dôvodu zamestnania, na rozsah jeho činnosti a na výšku zárobku v družstve. určenie nemocenského z činnosti v jednotnom roľníckom družstve v takých prípadoch upravujú predpisy o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

(2) Za zamestnanie trvalej povahy sa považuje zamestnanie, ktoré sa dojednálo na dobu dlhšiu ako šesť mesiacov alebo ktoré už trvá dlhšie ako šesť mesiacov, ak pritom pracovník má pracovný úväzok požadovaný pre vznik nároku na prídavky na deti.

(3) Ak je zamestnanie, ktoré družstevný roľník vykonáva v pracovnom pomere z hľadiska odseku 2 len krátkodobé (napr. na dobu vegetačného pokoja), patrí mu nemocenské z dôvodu takého zamestnania, len ak vznikla jeho pracovná neschopnosť (karanténa) za trvania tohto zamestnania. Ústredná rada odborov a Štátny úrad sociálneho zabezpečenia môžu ustanoviť, v ktorých prípadoch, za akých podmienok a od ktorého časového termínu budú orgány sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov namiesto nemocenského z nemocenského poistenia poskytovať týmto pracovníkom nemocenské podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

(4) Ak je družstevný roľník pracovne činný v organizácii na základe dohody jednotného roľníckeho družstva s organizáciou, podľa ktorej družstvo organizácii poskytuje prácu svojich členov, zostáva i pri výkone práce v organizácii zabezpečený iba podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov; nemocenské poistenie z dôvodu činnosti v organizácii nevzniká a nepatrí z neho nemocenské.

§ 34**Podporná doba**

(1) Podporná doba pre poskytovanie nemocenského*) začína sa dňom, od ktorého pracovník bol podľa predpisov vydaných Ministerstvom zdravotníctva uznaný práceneschopným, prípadne, v ktorom bol prijatý do ústavného ošetrovania. Ak vznikla pracovná neschopnosť predtým, od ktorého pracovníkovi patrí nemocenské (napr. ak vznikla v čase vojenskej základnej služby, v čase neplatennej dovolenky, v čase väzby a pod.), podporná doba začína plynúť taktiež dňom vzniku pracovnej neschopnosti.

(2) Predchádzajúce obdobia pracovnej neschopnosti sa započítavajú do podpornej doby v rozsahu a za podmienok ustanovených v § 15 ods. 4 zákona č. 54/1956 Zb. bez zreteľa na to, či pracovník bol v týchto obdobiach zúčastnený na nemocenskom poistení alebo na inej sústave zabezpečenia v chorobe (napr. na sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, prípadne umelcov alebo nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách).

(3) Do podpornej doby sa nezapočítavajú predchádzajúce obdobia karantény a obdobia, po ktoré pracovníčke patrila peňažná pomoc v materstve. Ak pracovníčka bola práceneschopná v materskej dovolenke alebo v ďalšej materskej dovolenke, nezapočítavajú sa tieto obdobia pracovnej neschopnosti do budúcej podpornej doby, s výnimkou doby, za ktorú sa poskytlo nemocenské (§ 25 ods. 3).

§ 35**Poskytovanie nemocenského po vyčerpaní podpornej doby**

Ak má pracovník vyčerpanú podpornú dobu (§ 15 ods. 3 a 4 zákona č. 54/1956 Zb.), zastaví sa mu poskytovanie nemocenského odo dňa nasledujúceho po poslednom dni podpornej doby. Ak však možno na základe vyjadrenia posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia očakávať, že pracovník v krátkom čase po uplynutí podpornej doby bude opäť práceneschopným, rozhodne príslušný odborový orgán o poskytovaní nemocenského i na ďalšiu dobu na to potrebnú. Poskytovanie nemocenského sa spravidla predĺži najprv na dobu nie dlhšiu ako tri mesiace; po uplynutí povolenej doby sa podľa zdravotných pomerov pracovníka rozhodne o prípadnom ďalšom predĺžení. Nemocenské možno takto poskytovať najdlhšie po dobu jedného roka od uplynutia podpornej doby.

§ 36**Zvýšenie nemocenského pri aktívnej tuberkulóze**

(1) Pracovníkovi, ktorého pracovná neschopnosť pre aktívnu tuberkulózu trvá dlhšie ako jeden mesiac, môže sa nemocenské zvýšiť až do sumy jeho čistej dennej mzdy, z ktorej sa mu nemocenské určí, najviac však do sumy 120 Kčs za pracovný deň (§ 5 ods.2). Zvýšenie možno priznať najskôr od začiatku druhého mesiaca trvania pracovnej neschopnosti pre aktívnu tuberkulózu a môže sa poskytovať po dobu, po ktorú je pracovník práceneschopný z tohto dôvodu, najdlhšie však do uplynutia podpornej doby, prípadne do uplynutia doby, na ktorú sa mu povolilo predĺženie výplaty nemocenského podľa § 35.

(2) U pracovníka so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, v uhoľných lomoch a na skrývkach, ktorý vykonáva zamestnanie uvedené v osobitnom predpise⁶⁾ a ktorého pracovná neschopnosť pre aktívnu tuberkulózu trvá dlhšie ako jeden mesiac, môže sa nemocenské zvýšiť až do sumy jeho čistej dennej mzdy, z ktorej sa mu nemocenské určí, najviac však do sumy 180 Kčs za pracovný deň (§ 5 ods.3); inak platí ustanovenie predchádzajúceho odseku.

(3) Na zvýšenie nemocenského podľa predchádzajúcich odsekov nie je právny nárok. Pri rozhodovaní sa prihliada na celkové zdravotné a sociálne pomery rodiny chorého pracovníka. Zvýšenie sa priznáva spravidla na dobu troch mesiacov; po uplynutí povolenej doby sa podľa zdravotných a sociálnych pomerov rodiny znova rozhodne o tom, či sa zvýšenie prizná a na akú dobu.

(4) Žiadosť o zvýšenie nemocenského pre aktívnu tuberkulózu overuje príslušné odborné oddelenie zdravotníckeho zariadenia, prípadne iné na to poverené zdravotnícke zariadenie.

§ 37

Uplatňovanie nemocenského

(1) Nárok na nemocenské pri pracovnej neschopnosti uplatňuje pracovník tak, že predloží závod, prípadne orgánu vykonávajúcemu jeho nemocenské poistenie, potvrdenie pracovnej neschopnosti vydané podľa predpisov o uznávaní pracovnej neschopnosti*); pri karanténe predloží potvrdenie o nariadení karantény vydané spôsobom určeným Ministerstvom zdravotníctva. Tieto doklady, ako aj hlásenia o ukončení pracovnej neschopnosti (karantény) je pracovník povinný predložiť bez zbytočného prieťahu, pokiaľ ich nepredkladá samo príslušné zdravotnícke zariadenie.

(2) Pre výplatu nemocenského za určité obdobie treba osvedčiť trvanie pracovnej neschopnosti v tomto období spôsobom ustanoveným Ústrednou radou odborov po dohode s Ministerstvom zdravotníctva.

(3) Nárok na nemocenské za dobu, o ktorú kúpeľná starostlivosť presiahla celkovú výmeru zákonnej dovolenky na zotavenie (§ 27 ods. 2), uplatňuje pracovník spôsobom určeným v predpisoch o kúpeľnej starostlivosti.

§ 38

Výplata nemocenského

Nemocenské sa vypláca v dňoch, ktoré sú v organizáciách určené pre výplatu preddavku na mzdu a doplatku mzdy za uplynulé mesačné obdobie; zúčtuje sa pri zúčtovaní doplatku mzdy za tento mesiac.

§ 39

Povolenie odchýlok

Ústredná rada odborov môže pre skupiny pracovníkov, u ktorých je to odôvodnené zvláštnou povahou pracovnej činnosti, zvláštnym rozvrhnutím pracovného času, zvláštnym spôsobom odmeňovania alebo inými zvláštnymi okolnosťami určenia miezd, ako aj pre pracovníkov závodov, v ktorých sa nevykonáva nemocenské poistenie,**) povoliť odchýlky od rozhodujúceho obdobia (§ 4), od spôsobu výpočtu nemocenského (§ 6 až 12) a jeho poskytovania (§ 23 a 24).

Druhý oddiel

Podpora pri ošetrovaní člena rodiny

§ 40

Pre určenie, výpočet, poskytovanie a výplatu podpory pri ošetrovaní člena rodiny platia obdobne ustanovenia prvého oddielu s tým, že skutočnosti, ktoré sa zisťujú ku dňu vzniku pracovnej neschopnosti, sa tu zisťujú ku dňu vzniku potreby ošetrovania člena rodiny. Ustanovenia § 24 ods. 2 a § 36 však tu neplatia.

§ 41

(1) Ak sa žena, ktorá sa inak stará o pracovníkovo dieťa mladšie ako 10 rokov, nemôže oň starať, pretože porodila, posudzuje sa potreba starostlivosti o dieťa ako pri ochorení takej ženy [§ 25 ods. 1 č. 2 písm. c) zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 87/1968 Zb.].

(2) Potrebe ošetrovania člena rodiny z dôvodu choroby (§ 25 ods. 1 č. 3 zákona č. 54/1956 Zb. v znení zákona č. 87/1968 Zb.) sa kladie na roveň potreba ošetrovania členky rodiny, ktorá porodila, v čase bezprostredne nasledujúcom po pôrode.

(3) Za pracovníka inak osamelého sa na účely podpory pri ošetrovaní člena rodiny považuje slobodný, ovdovený, rozvedený alebo z iných vážnych dôvodov osamelý pracovník (pracovníčka), ktorý nežije s družkou (druhom).¹²⁾

§ 42

Podporu pri ošetrovaní člena rodiny uplatňuje pracovník na predpísanom tlačíve, ktoré mu vydá a potvrdí príslušný lekár podľa predpisov vydaných Ministerstvom zdravotníctva. Ak pracovník uplatňuje nárok na podporu z toho dôvodu, že detské výchovné zariadenie, v starostlivosti ktorého dieťa inak je, alebo škola, do ktorej chodí, boli uzavreté na základe nariadenia príslušných orgánov, vydá a potvrdí mu tlačivo detské výchovné zariadenie alebo škola.

Tretí oddiel**Peňažná pomoc v materstve****§ 43****Pôrod a potrat**

Predpoklad pre vznik nároku na peňažnú pomoc v materstve je, že pracovníčka porodila. Za pôrod sa z tohto hľadiska považuje také ukončenie tehotnosti, pri ktorom bolo do matriky narodených zapísané narodené dieťa.*) Pri potrate nárok na peňažnú pomoc v materstve nevzniká.

Podklady pre peňažnú pomoc v materstve a jej poskytovanie**§ 44**

Pre určenie, výpočet, poskytovanie a výplatu peňažnej pomoci v materstve platia obdobné ustanovenia prvého oddielu s týmito odchýlkami:

- a) Skutočnosti, ktoré sa zisťujú ku dňu vzniku pracovnej neschopnosti, sa tu zisťujú ku dňu nástupu materskej dovolenky.
- b) Daň zo mzdy sa u pracovníčky, ktorá je nevydatá, ovdovelá alebo rozvedená, prípadne z iných vážnych dôvodov osamelá,**) odpočíta podľa sadzby, ktorá by pre pracovníčku platila po narodení dieťaťa.
- c) Ak bol pracovníčke v súvislosti s tehotnosťou skrátený pracovný úväzok, prípadne došlo u nej z tohto dôvodu bez jej zavinenia k zníženiu základnej mzdy, neprihliada sa pri určení peňažnej pomoci v materstve na doby po takých zmenách ani na zárobok v nich.
- d) Ak pracovníčka zmenila zamestnanie v období 12 kalendárnych mesiacov pred nástupom materskej dovolenky, určí sa jej peňažná pomoc v materstve, ak o to požiada, za dobu všetkých zamestnaní, pokiaľ spadajú do uvedeného obdobia.
- f) Ustanovenie § 10, 25, 28, § 29 ods. 4 a 5, § 36 tu neplatia.

§ 45

(1) Ak pracovníčka nastúpi novú materskú dovolenku najneskoršie do mesiaca po tom, čo jej predchádzajúce dieťa dovŕšilo vek tri roky a spĺňa pritom podmienky pre nárok na peňažnú pomoc v materstve, určí sa jej táto dávka za rovnaké čisté denné mzdy ako v predchádzajúcej materskej dovolenke; predpokladom pritom je, že k nástupu novej materskej dovolenky došlo za trvania zamestnania v tej istej organizácii alebo v ochrannnej lehote po jeho skončení. Ak však taká pracovníčka v medziobdobí od skončenia predchádzajúcej materskej dovolenky do nástupu novej materskej dovolenky vykonávala v organizácii prácu aspoň po 25 pracovných dňoch, určí sa jej peňažná pomoc v materstve v novej materskej dovolenke podľa § 44, pokiaľ je to pre ňu výhodnejšie.

(2) Ak nejde o niektorý z prípadov uvedených v odseku 1 a pracovníčka, ktorá inak spĺňa podmienky pre nárok na peňažnú pomoc v materstve, pred nástupom materskej dovolenky nevykonávala prácu v organizácii, v ktorej jej pracovný pomer bez prerušenia trvá, prípadne trval až do začiatku ochrannnej lehoty, ani po 25 pracovných dňoch v období 12 mesiacov pred nástupom materskej dovolenky, určí sa jej peňažná pomoc v materstve podľa započítateľného zárobku v týchto 12 mesiacoch; pritom neplatí ustanovenie § 9 a do počtu dní, ktorým sa delí započítateľný zárobok, sa zahrňujú i dni neplateného pracovného voľna.

(3) Pri postupe podľa predchádzajúcich odsekov sa dňom skutočného výkonu práce kladú na roveň dni, za ktoré pracovníčke patrila náhrada mzdy, dni, za ktoré jej patrilo nemocenské alebo podpora pri ošetrovaní člena rodiny, prípadne pracovné dni, v ktorých pokračovala v ošetrovaní po vyčerpaní tejto podpory, pracovné dni štúdia a pracovné dni, v ktorých nevykonávala prácu pre výkon verejnej funkcie alebo povinnosti.

§ 46

Uplatňovanie peňažnej pomoci v materstve

Nárok na peňažnú pomoc v materstve uplatňuje pracovníčka na tlačive, ktoré podľa predpisov vydaných Ministerstvom zdravotníctva vydá a potvrdí lekár v zariadení štátnej zdravotníckej správy, v ktorom je pracovníčka v čase tehotnosti, prípadne v súvislosti s pôrodom v sústavnej starostlivosti. Pracovníčka uvedená v § 11 ods. 1 zákona č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia neuplatňuje nárok na peňažnú pomoc v materstve na základe tohto tlačiva, ale na základe svojej žiadosti; pritom je povinná súčasne preukázať skutočnosti uvedené v § 11 ods. 1 zákona č. 88/1968 Zb.

Štvrtý oddiel

Vyrovňavací príspevok v tehotnosti a materstve

§ 47

(1) V tehotnosti sa vyrovnávací príspevok poskytuje vtedy, ak tehotná pracovníčka je prevedená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala,

- a) je podľa pracovnoprávnych predpisov zakázaná tehotným ženám,**) alebo
- b) podľa lekárskeho posudku vydaného spôsobom určeným v predpisoch o starostlivosti o zdravie ohrozuje jej tehotnosť zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe***)
a pri práci, na ktorú bola prevedená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší zárobok ako pred prevedením.

(2) Ako prevedenie podľa odseku 1 písm. a) sa posudzuje aj to, ak je pracovníčka činná v umeleckom odbore (herečka, speváčka, tanečnica a pod.) prevedená na inú prácu, pretože vzhľadom na tehotnosť nemôže verejne vystupovať.

(3) V materstve sa vyrovnávací príspevok poskytuje vtedy, ak pracovníčka je v období do konca deviateho mesiaca po pôrode prevedená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala,

- a) je podľa pracovnoprávných predpisov zakázaná matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode**), alebo
- b) podľa lekárskeho posudku vydaného spôsobom určeným v predpisoch o starostlivosti o zdravie ohrozuje je zdravie alebo materské poslanie zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe***) a pri práci, na ktorú bola prevedená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší zárobok ako pred prevedením.

(4) Ako prevedenie na inú prácu podľa odsekov 1 a 3 sa posudzuje - napriek tomu, že nedochádza k zmene druhu práce - aj taká úprava pracovných podmienok, ktorá spočíva

- a) v znížení normovaného výkonu práce (napr. zníženie počtu obsluhovaných strojov, zníženie rýchlosti obsluhovaného zariadenia, nižšie pracovné tempo, zavedenie potrebných prestávok v práci), ktorým sa odstráni príčina, na základe ktorých je také vykonávanie práce zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú tehotnosť ženy alebo jej zdravie alebo materské poslanie zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe, nie však v skrátaní pracovného úväzku;
- b) v tom, že tehotná žena alebo matka do konca deviateho mesiaca po pôrode je oslobodená od vykonávania niektorých pracovných činností z okruhu prác, ktoré dosiaľ vykonávala, a to od tých, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú tehotnosť ženy alebo jej zdravie alebo materské poslanie zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe; pokiaľ by pre oslobodenie tehotnej ženy alebo matky do konca deviateho mesiaca po pôrode od vykonávania uvedených pracovných činností došlo k skrátaniu jej pracovného úväzku, nemožno takú úpravu pracovných podmienok posudzovať ako prevedenie na inú prácu;
- c) v preložení tehotnej ženy alebo matky do konca deviateho mesiaca po pôrode na iné pracovisko (pracovné miesto) z dôvodu, že jej doterajšie pracovisko (pracovné miesto) patrí medzi také, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode, alebo že dochádzanie na doterajšie pracovisko (pracovné miesto) ohrozuje podľa lekárskeho posudku tehotnosť ženy alebo jej zdravie alebo materské poslanie;
- d) v tom, že tehotná žena alebo matka do konca deviateho mesiaca po pôrode je oslobodená od vykonávania nočnej práce.

§ 48

Podklady pre určenie vyrovnávacieho príspevku

Pri určení vyrovnávacieho príspevku v tehotnosti a materstve (ďalej len „vyrovnávací príspevok“) sa porovnáva priemerná čistá mzda pracovníčky pred jej prevedením na inú prácu podľa pracovnoprávných predpisov (ďalej len „skoršia mzda“) a priemerná čistá mzda pre každý jednotlivý kalendárny mesiac po tomto prevedení (ďalej len „bežná mzda“).

§ 49

Skoršia mzda

Pre zistenie skoršej mzdy platí obdobne ustanovenie prvého oddielu tak, že skutočnosti, ktoré sa zisťujú ku dňu vzniku pracovnej neschopnosti, sa tu zisťujú ku dňu prevedenia na inú prácu v súvislosti s tehotnosťou a materstvom; pritom platia tieto odchýlky:

- a) Skoršia mzda sa zisťuje, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, priemerom pripadajúcim zo započítateľného zárobku v rozhodujúcom období na jednu pracovnú hodinu.

- b) Daň zo mzdy sa odpočíta podľa daňovej sadzby platnej pre pracovníčku v kalendárnom mesiaci, v ktorom bola prevedená na inú prácu.
- c) Neprihliada sa na sumy, o ktoré skoršia hodinová mzda presahuje sumu vypočítanú na jednu pracovnú hodinu⁹⁾ podľa dĺžky ustanoveného týždenného pracovného času,¹⁾ ktorý platí pre prevádzku, v ktorej je pracovníčka činná, zo sumy 600 Kčs, a u pracovníčky so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, v uhoľných lomoch a na skrývkach, ktorá vykonáva zamestnanie uvedené v osobitnom predpise,⁶⁾ zo sumy 900 Kčs.
- d) Ak bol pracovníčke pred prevedením na inú prácu v súvislosti s tehotnosťou alebo materstvom už skôr z tohto dôvodu skrátený pracovný úväzok, prípadne ak u nej došlo z tohto dôvodu bez jej zavinenia k zníženiu základnej mzdy, neprihliada sa pri určení skoršej mzdy na doby po takých zmenách ani na zárobok v nich.
- e) Ak pracovníčka po prevedení na inú prácu má ustanovený týždenný pracovný čas¹⁾ dlhší, než mala pred prevedením, delí sa jej započítateľný zárobok za rozhodujúce obdobie počtom hodín, ktorý zodpovedá ustanovenému týždennému pracovnému času¹⁾ pracovníčky po prevedení.

§ 50

Bežná mzda

Bežná mzda na jednotlivé kalendárne mesiace, v ktorých bola pracovníčka prevedená na inú prácu, sa zisťuje obdobne podľa ustanovenia § 6 zo započítateľného zárobku, ktorý pracovníčka mala v takom kalendárnom mesiaci; pritom platia tieto odchýlky:

- a) Bežná mzda sa zisťuje, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, priemerom pripadajúcim zo započítateľného zárobku na jednu pracovnú hodinu; pritom sa vylúčia hodiny, za ktoré mala pracovníčka mzdu zníženú z vlastného zavinenia, a zárobok za tieto hodiny, ako i hodiny neospravedlnenej neprítomnosti v práci.
- b) Daň zo mzdy sa odpočíta podľa daňovej sadzby platnej pre pracovníčku v každom jednotlivom kalendárnom mesiaci.
- c) Bežná mzda sa zisťuje vždy za celý kalendárny mesiac, aj keď pracovníčka bola prevedená na inú prácu až v jeho priebehu alebo aj keď sa prevedenie v jeho priebehu skončilo.

Výpočet a poskytovanie vyrovnávacieho príspevku

§ 51

(1) Vyrovnávací príspevok na jednotlivý kalendárny mesiac sa vypočíta, pokiaľ ďalej nie je ustanovené inak, tak, že sa rozdiel medzi skoršou a bežnou hodinovou mzdou vynásobí počtom hodín, za ktoré pracovníčka mala v tomto mesiaci nárok na mzdu za vykonanú prácu; z tohto počtu sa však vylúčia prípadné hodiny, v ktorých pracovníčka vykonávala prácu nad ustanovený týždenný pracovný čas. Hodiny, za ktoré pracovníčke patrí náhrada mzdy podľa pracovnoprávných predpisov, sa zahrnú do násobiteľa, len ak je náhrada, ktorá za ne patrí, nižšia ako skoršia mzda podľa § 49.

(2) Ak mala pracovníčka pred prevedením na inú prácu pevný mesačný plat bez premenlivých súčastí a ak má taký plat i po prevedení, vyrovnávací príspevok za mesiac sa rovná rozdielu, o ktorý je mesačný plat po prevedení nižší ako pred prevedením. To však neplatí pre kalendárne mesiace, v ktorých pracovníčka nepracovala po všetky pracovné dni určené jej pracovným úväzkom; na tieto mesiace sa vyrovnávací príspevok vypočíta podľa odseku 1 a podľa § 48 až 50.

(3) Výsledná mesačná suma vyrovnávacieho príspevku sa zaokrúhľuje na celé koruny, a to pri halierovej sume do 50 halierov smerom dole a pri halierovej sume nad 50 halierov smerom nahor.

§ 52

(1) Vyrovňavací príspevok sa vypočítava a poskytuje vždy za celý kalendárny mesiac, a to i vtedy, ak v jeho priebehu pracovníčka bola prevedená na inú prácu alebo sa jej prevedenie skončilo.

(2) Pri prevedení na inú prácu v tehotnosti sa vyrovňavací príspevok poskytuje najdlhšie do nástupu materskej dovolenky, pri prevedení po pôrode najdlhšie do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom uplynulo deväť mesiacov od pôrodu, aj keď sa pracovníčka o dieťa nestará, prípadne dieťa zomrelo.

§ 53

Ústredná rada odborov môže na výpočet vyrovňavacieho príspevku vydať záväznú tabuľku pre prevod hrubej hodinovej mzdy na čistú, a to s prihliadnutím na príslušné sadzby dane zo mzdy. Ústredná rada odborov môže tiež povoliť odchylný spôsob určovania výšky vyrovňavacieho príspevku, prípadne skoršej alebo bežnej mzdy v prípadoch, v ktorých je to odôvodnené úpravou alebo rozvrhnutím pracovného času, osobitnou úpravou odmeňovania za prácu a pod.

§ 54**Uplatňovanie vyrovňavacieho príspevku**

(1) Pracovníčka uplatňuje nárok na vyrovňavací príspevok na predpísanom tlačíve, ktoré jej vydá zdravotnícke zariadenie, v ktorom je v tehotnosti alebo po pôrode v sústavnej starostlivosti. Ak doterajšia práca ohrozuje tehotnú ženu alebo matku po pôrode zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe, potvrdí to na tlačíve zdravotnícky orgán určený Ministerstvom zdravotníctva.*)

(2) Organizácia, v ktorej je pracovníčka zamestnaná, potvrdí na tlačíve, z akého dôvodu bola pracovníčka prevedená na inú prácu, akú prácu pred prevedením vykonávala, najmä či to bola práca, ktorou nesmú byť zamestnávané tehotné ženy alebo matky do konca deviateho mesiaca po pôrode. Ďalej potvrdí, na akú prácu bola prevedená a od ktorého dňa.

§ 55**Výplata vyrovňavacieho príspevku**

Vyrovňavací príspevok sa vypláca raz mesačne pri výplate doplatku mzdy za uplynulý kalendárny mesiac.

Piaty oddiel**Jednorazové dávky nemocenského poistenia (podpora pri narodení dieťaťa a pohrebné)****§ 57**

Predpokladom pre vznik nároku na podporu pri narodení dieťaťa je, že došlo k pôrodu (§ 43). Pri potrate podpora nepatrí.

§ 59

(1) Jednorazová dávka (podpora pri narodení dieťaťa, pohrebné) patrí z toho istého dôvodu (narodenie, prípadne úmrtie) len raz, aj keď má pracovník súbežné zamestnania, prípadne aj keď je viac oprávnených.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí obdobne, ak by pri narodení dieťaťa alebo pri úmrtí mohol vzniknúť nárok na podporu pri narodení dieťaťa alebo na pohrebné aj z inej sústavy zabezpečenia

než z nemocenského poistenia pracovníka (napr. z nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách, zo sociálneho zabezpečenia).

§ 60

(1) Podpora pri narodení dieťaťa a pohrebné sa uplatňujú na predpísaných tlačivách, ktoré vydávajú miestne národné výbory poverené vedením matriky narodených alebo zomretých. Na tlačive príslušný miestny národný výbor potvrdí údaje o narodení dieťaťa alebo o úmrtí.

(3) Podpora pri narodení dieťaťa a pohrebné sa v závode vypláca v dňoch, ktoré sú tam určené pre výplatu preddavku na mzdu a doplatku mzdy; v prípade naliehavej potreby môžu byť vyplatené i mimo týchto termínov.

Šiesty oddiel Spoločné ustanovenia

Nároky z nemocenského poistenia pri službe v ozbrojených silách

§ 61

Ak bol pracovník povolaný na výkon základnej alebo inej obdobnej služby v ozbrojených silách (náhradnej služby, vojenského cvičenia a pod.), nepatria mu za dobu výkonu takej služby peňažné dávky, ktoré by inak patrili z jeho nemocenského poistenia jemu osobne.*)

§ 62

(1) Po skončení základnej alebo inej obdobnej služby v ozbrojených silách patria pracovníkovi, ktorého zamestnanie zakladajúce nemocenské poistenie zostalo i po dobu takej služby zachované, peňažné dávky nemocenského poistenia aj vtedy, ak skutočnosť zakladajúca nárok na dávku vznikla za trvania služby alebo do šiestich týždňov po jej skončení, skôr než opäť nastúpil do zamestnania. To platí aj pre pracovníka, ktorého zamestnanie sa skončilo, avšak trvalo ešte aspoň ten deň, keď mu bol doručený povolávací rozkaz alebo keď bola uverejnená vyhláška obsahujúca jeho sa týkajúci hromadný povolávací rozkaz.

(2) Nemocenské pre pracovníka, ktorý bol prepustený zo základnej alebo inej obdobnej služby v ozbrojených silách ako práceneschopný alebo ktorého pracovná neschopnosť (karanténa) vznikla po skončení takej služby v lehote uvedenej v odseku 1, sa určí spôsobom uvedeným v § 9.

§ 63

(1) Z nemocenského poistenia sa poskytuje aj

1. podpora pri narodení dieťaťa, ak porodila manželka, prípadne iná rodinná príslušníčka**) pracovníka vykonávajúceho službu v ozbrojených silách (s výnimkou služby z povolania);
2. pohrebné, ak zomrel rodinný príslušník pracovníka vykonávajúceho službu v ozbrojených silách (s výnimkou služby z povolania).

Tieto dávky sa poskytnú, ak nastala skutočnosť odôvodňujúca ich poskytnutie v dobe, po ktorú pracovník vykonáva službu v ozbrojených silách, alebo v dobe, po ktorú sa mu zachovávajú nároky z dôvodu výkonu tejto služby podľa § 62 ods. 1.

(2) Podpora pri narodení dieťaťa pre rodinnú príslušníčku alebo pohrebné pri úmrtí rodinného príslušníka sa poskytnú aj vtedy, ak podmienky pre poskytnutie sú splnené u občana, ktorý vykonáva službu v ozbrojených silách (s výnimkou služby z povolania), pred nástupom tejto služby nebol zúčastnený na nemocenskom poistení a nárok na tieto alebo obdobné dávky nepatrí ani z

iného dôvodu. Dávky sa v tomto prípade uplatňujú na okresnej odborovej rade príslušnej podľa bydliska oprávneného.

Nároky pracovníkov pri väzbe

§ 64

(1) Ak bol pracovník vzatý do väzby, neposkytuje sa mu za dobu, po ktorú je vo väzbe, dávky, ktoré by mu inak z jeho nemocenského poistenia patrili. Ak zomrel v tejto dobe rodinný príslušník pracovníka vzatého do väzby, poskytne sa tomu, kto vypravil pohreb, pohrebné, ktoré by inak takému pracovníkovi patrilo.

(2) Nemocenské a peňažná pomoc v materstve môžu sa vyplácať i za dobu väzby, ak sú inak pre to splnené podmienky, rodinným príslušníkom pracovníka vzatého do väzby, a to až do výšky troch štvrtín.

(3) Ak bol pracovník prepustený z väzby a v súvisiacom trestnom konaní nebol odsúdený, poskytne sa mu zadržaná dávka, prípadne jej zadržaná časť, ak sú inak pre poskytnutie dávky splnené podmienky.

(4) Nároky rodinných príslušníkov z poistenia pracovníka vzatého do väzby zostávajú i po dobu väzby nedotknuté; to platí i pre prípadné nároky jeho pozostalých na pohrebné.

§ 65

Pri výpočte čistej dennej mzdy sa neprihliada na dobu väzby. Rovnako pri výpočte skoršej a bežnej mzdy na určenie vyrovnávacieho príspevku pre pracovníčku, ktorá je po prepustení z väzby prevedená pre tehotnosť alebo materstvo na inú prácu, sa neprihliada na dobu väzby.

Nároky pracovníkov v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody

§ 66

(1) Nemocenské poistenie pracovníka, ktorý bol odsúdený na trest odňatia slobody, zaniká po dobu výkonu tohto trestu, aj keď po túto dobu trvá pracovný pomer.

(2) Odsúdenému nepatria po dobu výkonu trestu odňatia slobody dávky z jeho skoršieho nemocenského poistenia pred nástupom trestu. Ak však odsúdený nastúpil trest odňatia slobody v čase, keď bol práceneschopný a poberá nemocenské, môže sa toto nemocenské, pokiaľ sú pre to splnené podmienky, vyplácať jeho rodinným príslušníkom, a to najviac do troch štvrtín; predpokladom je, že u odsúdeného nemohlo pre pracovnú neschopnosť vzniknúť poistenie podľa osobitnej úpravy nemocenského poistenia odsúdených.*) To platí obdobne i pre peňažnú pomoc v materstve.

(3) Ak pracovný pomer odsúdeného pracovníka trvá i po dobu výkonu trestu a odsúdený nie je poistený podľa osobitnej úpravy nemocenského poistenia odsúdených, zachovávajú sa nároky jeho rodinných príslušníkov, ktoré by im inak vyplývali z jeho poistenia zaniknutého podľa odseku 1.

§ 67

Ak skorší pracovný pomer odsúdeného pracovníka trvá i po jeho prepustení na slobodu, obnovuje sa nemocenské poistenie z dôvodu tohto zamestnania dňom, keď bol prepustený na slobodu. Ak však nastal dôvod na poskytnutie niektorej dávky ešte pred prepustením na slobodu alebo síce po prepustení, ale skôr ako pracovník nastúpil opäť do zamestnania, posudzuje sa

nárok na takú dávku podľa osobitnej úpravy poistenia odsúdených; dávka sa poskytne z tohto poistenia v nápravnom zariadení.

§ 68

Do doby zamestnania, podľa ktorej sa určujú percentné sadzby peňažných dávok, sa odsúdenému pracovníkovi nezapočítava doba výkonu trestu odňatia slobody; to platí aj keď pracovný pomer zostal po dobu výkonu trestu zachovaný a i keď odsúdený pracovník bol v tejto dobe poistený podľa osobitnej úpravy nemocenského poistenia odsúdených.

§ 70

Súbeh nemocenského a dôchodku*)**

(1) Z hľadiska poskytovania nemocenského neprestáva byť starobný dôchodok dôchodkom vyplácaným v plnej výške, ak sa jeho výška pri súbehu so zárobkom alebo s iným dôchodkom kráti (znižuje); to platí obdobne aj vtedy, ak sa kráti výška invalidného dôchodku pri súbehu s iným dôchodkom. starobným dôchodkom v plnej výške je takisto pomerný starobný dôchodok.+)

(2) Pracovník sa môže písomným vyhlásením vzdať nároku na nemocenské, ak poberanie nemocenského vylučuje alebo obmedzuje nárok na niektorý dôchodok podľa predpisov o sociálnom zabezpečení; ak tak urobí, zaniká nárok na nemocenské odo dňa, keď sa pracovník nároku vzdal, pre ďalšie trvanie tej istej pracovnej neschopnosti (karantény).

Ochranná lehota++)

§ 71

(1) Pracovníkovi, ktorý po skončení zamestnania pred uplynutím ochrannej lehoty bol zúčastnený na sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, prípadne osôb samostatne hospodáriacich alebo na nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách z dôvodu služby z povolania, zaniká ochranná lehota uplynutím posledného dňa pred dňom, keď podľa príslušných predpisov vzniká účasť na takom poistení (zabezpečení, starostlivosti).

(2) Ak je pracovník, ktorý má zamestnanie trvalej povahy (§ 33 ods. 2), súčasne činný aj ako člen jednotného roľníckeho družstva, prípadne ako občan trvale pracujúci v družstve alebo ako občan samostatne hospodáriaci a ak je z tohto dôvodu zúčastnený na sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, prípadne na dôchodkovom poistení samostatne hospodáriacich osôb, plynie mu po skončení takého zamestnania ochranná lehota.

§ 72

(1) Pracovníkovi, ktorému vznikol po skončení zamestnania pred uplynutím ochrannej lehoty nárok na poskytovanie dôchodku zo sociálneho zabezpečenia, zaniká ochranná lehota, pokiaľ neuplynula skôr, uplynutím posledného dňa pred dňom, od ktorého mu patrí výplata dôchodku; ochranná lehota však takto nezaniká pri vzniku nároku na vdovský alebo sirotský dôchodok a pokiaľ ide o nárok na peňažnú pomoc v materstve ani vtedy, ak vznikne pracovníčke po skončení zamestnania nárok na čiastočný invalidný dôchodok.

(2) Okresná odborová rada môže povoliť poskytnutie nemocenského z dôvodu predchádzajúceho zamestnania pracovníkovi, ktorý spĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok, ktorému sa však dôchodok pri zamestnaní podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení neposkytoval,+++ ak je osvedčené, že mal po skončení tohto predchádzajúceho zamestnania v krátkej lehote nepresahujúcej dĺžku ochrannej lehoty opäť nastúpiť do nového vopred dojednaného zamestnania a tento nástup sa nemohol uskutočniť pre pracovnú neschopnosť (karantény).

(3) Ak sa skončilo zamestnanie pracovníka, ktorý za trvania tohto zamestnania bol požívateľom dôchodku zo sociálneho zabezpečenia, plyní mu po skončení zamestnania ochranná lehota; to však neplatí pre požívateľov dôchodkov uvedených v § 73 ods. 1 písm. d).

§ 73

(1) Ochranná lehota neplyní:

- a) zo zamestnania, do ktorého pracovník nastúpil za trvania svojho základného zamestnania (pracovného pomeru) a v ktorom prácu nevykonáva súbežne s prácou v tomto základnom zamestnaní, ale namiesto nej (§ 32 ods. 1);
- b) z dočasného zamestnania, do ktorého pracovník vstúpil na dobu svojej dovolenky na zotavenie (§ 32 ods. 2);
- c) z krátkodobého zamestnania, do ktorého vstúpil člen jednotného roľníckeho družstva alebo občan trvale pracujúci v družstve (§ 33 ods. 3);
- d) zo zamestnania požívateľa starobného dôchodku, pri ktorom sa mu ďalej podľa osobitných predpisov¹⁰⁾ poskytuje dôchodok v nezmenenej výške.

(2) Ak nastúpil študent alebo žiak do zamestnania na dobu školských prázdnin alebo na ich časť, ochranná lehota z takého zamestnania sa končí, pokiaľ neuplynula už skôr, posledným dňom školských prázdnin.

§ 74

Ochranná lehota vyplývajúca zo zamestnania nezaniká, ak nastúpil v nej pracovník iba do pracovnej činnosti na nepravidelnú výpomoc**) alebo na krátkodobú alebo bezplatnú brigádu;**) nároky, ktoré by pracovníkovi z tohto istého dôvodu inak patrili z poistenia na nepravidelnej výpomoci alebo na krátkodobej alebo bezplatnej brigáde, sú však tým vylúčené.

§ 75

Úlohy závodov (organizácií) pri poskytovaní dávok

(1) Pri poskytovaní dávok nemocenského poistenia plnia závody (organizácie), v ktorých sa vykonáva nemocenské poistenie,+) v úzkej súčinnosti s odborovými orgánmi najmä tieto úlohy:

- a) prijímajú žiadosti o dávky a iné návrhy, vykonávajú potrebné vyšetrenia, vyžadujú od žiadateľov o dávky ustanovené doklady a vysvetlenia, sú im nápomocné pri obstarávaní dokladov a preukazov, ktoré sami obstaráť nemôžu, a poskytujú im odborné informácie a inú pomoc;
- b) obstarávajú administratívne práce a pripravujú podklady potrebné na rozhodovanie o dávkach a na ich poskytovanie;
- c) poskytujú dávky v prípadoch, v ktorých je na ne zákonný nárok a v ktorých všetky podmienky pre ich poskytovanie alebo výšku sú nepochybné a nesporné; inak predkladajú podklady a návrhy odborovým orgánom určeným v závode na rozhodovanie vo veciach nemocenského poistenia;++)
- d) upozorňujú odborové orgány rozhodujúce o dávkach na skutočnosti rozhodujúce pre poskytovanie dávok a pre zmeny v nárokoch na ne;
- e) upozorňujú včas písomne odborové orgány, ošetrovateľov i pracovníkov, ktorým sa dávka poskytuje, na nadchádzajúce vyčerpanie podpornej doby (aspoň 3 mesiace vopred) alebo na iné dôvody skončenia nároku;
- f) vyplácajú pravidelne a včas v určených termínoch priznané dávky;

- g) vyhotovujú písomné rozhodnutia vydané odborovým orgánom a poskytujú odborovým orgánom ďalšiu administratívnu a odbornú pomoc pri vykonávaní ich rozhodnutí a pri ich úlohách v opravnom konaní o dávkach;
- h) zabezpečujú sústavnú kontrolu vyplácaných dávok;
- ch) vedú evidenciu spojenú s poskytovaním a výplatou dávok (evidenciu o zamestnancoch vrátane evidencie doby zamestnania a evidencie lehôt a podporných dôb a ďalších podkladov pre poskytovanie a výplatu dávok, evidenciu práceneschopných pracovníkov,+++) účtovnú a štatistickú evidenciu,¹⁾ atď.) a kontrolujú správnosť tejto evidencie;
- i) podávajú predpísané hlásenia.²⁾

(2) Závod (organizácia) je povinný vydať pracovníkovi, ktorého zamestnanie sa skončilo, potvrdenie o tom, od kedy do kedy bol v podniku zamestnaný a koľko je celková započítaná doba zamestnania ku dňu skončenia zamestnania v závode. Závod je povinný vydať potvrdenie pri skončení zamestnania; ak o to žiada pracovník alebo podnik, v ktorom je pracovník zamestnaný, musí sa potvrdenie vydať i neskôr.

(3) Závody, v ktorých sa nemocenské poistenie nevykonáva (tzv. malé závody,*) podávajú odborovým orgánom príslušným na poskytovanie peňažných dávok pre ich pracovníkov všetky na to potrebné hlásenia a podklady.

§ 76

Úlohy odborových orgánov v závode pri poskytovaní dávok

(1) Odborové orgány v závode rozhodujú podľa predpisov o tom vydaných**) o dávkach nemocenského poistenia; rozhodujú najmä vtedy, ak

- a) vznikla pochybnosť alebo spor o nároku na dávku alebo o jej výške;
- b) ide o zápočet do doby zamestnania rozhodujúcej pre určenie percentnej sadzby dávky;
- c) ide o dávku dobrovoľnú (fakultatívnu);
- d) požadovaná dávka nemá sa priznať buď vôbec, alebo v požadovanom rozsahu;
- e) priznaná dávka sa má odňať alebo sa má znížiť jej výška alebo zastaviť jej výplata, prípadne sa má z iného dôvodu rozhodnúť o trvaní nároku na ňu;
- f) má sa rozhodnúť, že pracovník alebo iný príjemca dávky je povinný vrátiť dávku neprávom vyplatenú.

(2) Ak odborový orgán v závode, prípadne vyšší odborový orgán zistí, že závod poskytol dávku podľa § 75 ods. 1 písm. c) v rozpore s platnými predpismi, dá príkaz, aby ďalšie poskytovanie dávky bolo zastavené. Závod je povinný tomuto príkazu ihneď vyhovieť.***)

(3) Odborové orgány v závode pri poskytovaní dávok nemocenského poistenia najmä

- a) úzko spolupracujú so závodom, najmä s jeho administratívnymi pracovníkmi poverenými vybavovaním vecí nemocenského poistenia (t. j. spravidla so mzdovými účtovníkmi);
- b) podávajú pracovníkom a ich rodinným príslušníkom, prípadne pozostalým informácie a vysvetlenia o ich nárokoch na dávky a sú im nápomocné pri uplatňovaní nárokov na dávky u poverených pracovníkov administratívy závodu, na vyšších (odvolacích) odborových orgánoch a na orgánoch sociálneho zabezpečenia;
- c) starajú sa o potrebnú účasť a spolupôsobenie žiadateľov o dávky a o ich vypočutie v sporných prípadoch;
- d) vyžadujú od žiadateľov o dávky, od závodu a od iných orgánov a organizácií doklady, údaje a iné preukazy o skutočnostiach rozhodujúcich pre nároky na dávky;

e) upozorňujú pracovníkov včas na nadchádzajúce vyčerpanie podpornej doby (aspoň 3 mesiace vopred) alebo na iné dôvody skončenia nároku a sú nápomocné, aby včas pred uplynutím podpornej doby zdravotný stav pracovníka posúdili posudkové komisie sociálneho zabezpečenia a aby sa včas rozhodlo o tom, či a od ktorého dňa sa mu prizná invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok, prípadne aby sa s ním dohodlo jeho ďalšie pracovné uplatnenie.

(4) Odborové orgány v závode kontrolujú činnosť závodu pri vykonávaní nemocenského poistenia. Sledujú tiež, ako práceneschopní pracovníci zachovávajú predpisy o správaní a životospráve chorých; svoje poznatky oznamujú podľa potreby zdravotníckym orgánom a vedeniu závodu a používajú ich pri svojom rozhodovaní.

§ 77

Povinnosti pracovníkov a iných oprávnených v súvislosti s poskytovaním dávok

(1) Pracovníci, ktorí žiadajú o dávku nemocenského poistenia alebo ktorým sa dávka poskytuje, sú povinní spolupôsobiť na to, aby sa o dávke mohlo rozhodnúť včas a v súlade so skutočným stavom a aby sa dávka poskytovala v zhode s právnymi predpismi. Sú najmä povinní:

- a) uplatňovať nárok na dávku spôsobom, ktorý je pre jednotlivé dávky ustanovený, osvedčovať skutočnosti, od ktorých závisí rozhodnutie o dávke, a predkladať ustanovené doklady;
- b) hlásiť včas všetky skutočnosti, ktoré sú alebo môžu byť dôvodom pre zánik alebo zmenu nároku na dávku, pre trvanie nároku, pre výšku dávky alebo pre jej výplatu. Ak nie je lehota inak ustanovená, je pracovník povinný podať hlásenie najneskoršie do 15 dní odo dňa, keď sa o skutočnosti dozvedel; hlásenie o vzniku a ukončení pracovnej neschopnosti je povinný podať bez zbytočného prieňahu;
- c) podávať požadované vysvetlenia a údaje;
- d) pri pracovnej neschopnosti alebo karanténe zachovávať predpisy o správaní a životospráve chorých, spravovať sa pokynmi a posudkami lekára a vystríhať sa všetkého, čo by mohlo nepriaznivo pôsobiť na liečenie alebo sťažovať obnovenie pracovnej schopnosti;
- e) umožniť zástupcom závodu, lekárovi a odborovým orgánom návštevu v byte a iné preskúmanie skutočností rozhodujúcich pre vznik alebo trvanie nároku;
- f) vyžiadať si na zmenu pobytu za trvania pracovnej neschopnosti (karantény) predchádzajúci súhlas ošetrojúceho lekára, ako i predsedu odborového orgánu rozhodujúceho v závode o dávkach.

(2) Ustanovenia odseku 1 s výnimkou ustanovení pod písm. d) až f) platia aj pre rodinných príslušníkov a pozostalých, ktorí žiadajú o dávku nemocenského poistenia alebo ktorým sa taká dávka poskytuje.

§ 78

Spoločné ustanovenia o výplate dávok

(1) Dávky priznané v závode vypláca závod podľa dokladov určených Ústrednou radou odborov.

(2) Doklady na výplatu dávok musia podpísať pracovníci závodu, ktorí sú na to písomne splnomocnení vedúcim závodu. Ak sa dávka vypláca podľa rozhodnutia odborového orgánu v závode, musí rozhodnutie overiť na doklade na výplatu podpisom predsedu alebo poverený člen tohto orgánu. O pozastavení výplaty dávky vedúcim závodu platia osobitné ustanovenia.*)

(3) Závod vyhlási po dohode s odborovým orgánom v závode, do kedy najneskoršie pred výplatným dňom majú sa predložiť doklady pre poskytnutie dávky, aby sa mohla v tento deň vyplatiť.

(4) Dávky sa vyplácajú v hotovosti. Ak si však účastník nemôže dávku vyzdvihnúť, poukáže mu ju závod bez meškania poštou; poštovné uhrádza závod zo svojich prostriedkov.

§ 79

Kde sa v tejto vyhláške hovorí o zamestnaní (o dobe zamestnania, o súbežnom zamestnaní a pod.), posudzuje sa rovnako členstvo vo výrobnom družstve, ktoré zakladá nemocenské poistenie členov výrobných družstiev.**)

§ 80

Platnosť pre ďalšie skupiny pracovníkov

(1) Ustanovenia tejto vyhlášky platia obdobne aj

- a) pre poskytovanie dávok nemocenského poistenia pracovníkom, ktorí sú v pracovnom pomere dojednanom medzi občanmi;***) neplatia tu však ustanovenia § 75 ods. 1 a § 76;
- b) pre advokátov - členov krajských združení advokátov; úlohy uvedené v § 75 plní krajské združenie advokátov, ktorého je advokát členom.

(2) Pre chovancov, ktorí sú vychovávaní na povolanie v zariadeniach štátnej správy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, platia ustanovenia tejto vyhlášky obdobne ako pre učňov (§ 29), pokiaľ Ústredná rada odborov po dohode s príslušným ústredným úradom neustanoví inak.

Siedmy oddiel

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 81

(1) Ak bola peňažná dávka nemocenského poistenia priznaná pred 1. januárom 1966, posudzuje sa jej ďalšie poskytovanie a výplata i naďalej podľa doterajších predpisov. Percentná sadzba, podľa ktorej sa určuje výška dávky, sa však od 1. januára 1966 určí novo podľa doby zamestnania, ktorú by pracovník dovŕšil podľa tejto vyhlášky 31. decembra 1966 (§ 19).

(2) Vyrovňavací príspevok sa podľa § 4 zákona č. 67/1965 Zb. a podľa tejto vyhlášky poskytne za dobu od 1. januára 1966 aj pracovníčke, ktorá bola už pred 1. januárom 1966 prevedená z dôvodu tehotnosti alebo po pôrode na inú prácu, ak pri tomto prevedení sú po 31. decembri 1965 splnené podmienky ustanovené v Zákonníku práce a v ustanoveniach o vyrovnávacom príspevku.

(3) Pre uplatňovanie, určenie, poskytovanie a výplatu peňažných dávok nemocenského poistenia, o ktorých sa rozhoduje po 31. decembri 1965, platia ustanovenia tejto vyhlášky aj keď skutočnosti odôvodňujúce na ne nárok nastali pred 1. januárom 1966.

§ 82

Zrušuje sa:

- a) vyhláška č. 258/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení zamestnancov v znení vyhlášky č. 184/1957 Ú. 1. (Ú. v.);
- b) vyhláška č. 26/1957 Ú. 1. (Ú. v.) o zvýšení nemocenského pri pracovnej neschopnosti pre aktívnu tuberkulózu;
- c) vyhláška č. 238/1957 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení dobrovoľných požiarnikov, príslušníkov civilnej obrany, zdravotníkov Československého Červeného kríža, darcov krvi, členov Horskej služby a spolupracovníkov opatrovateľskej služby;
- d) vyhláška č. 94/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení advokátov - členov advokátskych poradní;

- e) ustanovenia § 14, 15, 16 a 20 vyhlášky č. 141/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení odsúdených;
- f) vyhláška č. 147/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení účastníkov organizovanej telesnej výchovy;
- g) vyhláška č. 44/1959 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení učňov.

§ 83

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1966.

Čl. I

Kde sa v opatrení alebo v iných predpisoch o nemocenskom poistení hovorí o okresnej odborovej rade, rozumie sa tým pre budúcnosť okresná správa nemocenského poistenia; kde sa hovorí o krajskej odborovej rade, rozumie sa tým krajská správa nemocenského poistenia. Kde sa hovorí o Pražskej odborovej rade, rozumie sa tým pre budúcnosť Pražská správa nemocenského poistenia; rovnaké postavenie má Bratislavská správa nemocenského poistenia.

Čl. II

Ak skutočnosti rozhodujúce pre poskytovanie dávky nastali pred 1. januárom 1976, postupuje sa podľa doteraz platných predpisov.

Čl. II

(1) Ak skutočnosti rozhodujúce pre vznik nároku na peňažnú dávku [vznik pracovnej neschopnosti, vznik potreby ošetrovania (starostlivosti) člena rodiny, nástup na materskú dovolenku, prevedenie na inú prácu z dôvodu tehotnosti alebo materstva] nastali pred 1. júlom 1982, postupuje sa podľa doterajších predpisov s odchýlkami ďalej uvedenými.

(2) Peňažná dávka poskytovaná k 1. júlu 1982 pracovníkovi so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, v uhoľných lomoch a na skrývkach, ktorý vykonáva zamestnanie uvedené v osobitnom predpise,⁶⁾ ktorej výška bola obmedzená doterajšou najvyššou sumou čistej dennej mzdy, sa od 1. júla 1982 upraví bez žiadosti s prihliadnutím na novourčenú najvyššiu sumu čistej dennej mzdy.

(3) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne aj pre určenie peňažnej pomoci v materstve, ktorá pracovníčke so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, v uhoľných lomoch a na skrývkach, ktorá vykonáva zamestnanie uvedené v osobitnom predpise,⁶⁾ patrí z rovnakej čistej dennej mzdy ako v predchádzajúcej materskej dovolenke, a to aj v prípade, že taká pracovníčka nastúpi na novú materskú dovolenku po 30. júni 1982.

(4) Ochranná lehota zo zamestnania požívateľa starobného dôchodku, ktoré sa skončilo pred 1. júlom 1982, sa posudzuje podľa doterajších predpisov.

Podpredseda Ústrednej rady odborov:

Pastyřík v. r.

- *) § 113 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb.
- **) Čl. 10 vyhlášky č. 369/1952 Ú. 1. (č. 6/1953 Ú. v.), ktorou sa vykonáva zákon o dani zo mzdy, a vyhláška č. 320/1946 Ú. 1. o ocenení naturálnych požitkov pre odbor sociálneho poistenia.
- *) Príjmy uvedené v čl. 1 ods. 2 a čl. 2 č. 2 vyhlášky č. 88/1962 Zb. o zdaňovaní prémie a odmien.
- **) § 83 až 85 Zákonníka práce.
- ***) § 42 ods. 2 a 3 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov a § 71 až 74 tejto vyhlášky.
- +) § 71 Zákonníka práce.
- ++) § 232 až 239 Zákonníka práce.
- +++) § 153 Zákonníka práce.
- *) § 1 zákona č. 67/1965 Zb. o niektorých zmenách v nemocenskom poistení, § 18 zákona č. 54/1956 Zb. a § 14 až 20 tejto vyhlášky.
- *) § 153 Zákonníka práce.
- *) § 1 ods. 1, č. 1 písm. g) zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení a § 59 až 71 vyhlášky č. 102/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.
- **) § 18 ods. 4 až 6 zákona č. 54/1956 Zb. a čl. 14 až 22 vyhlášky č. 258/1956 Ú. 1. (Ú. v.) o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení zamestnancov.
- ***) Ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 103/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.
- *) § 2 vyhlášky č. 48/1961 Zb. o poskytovaní niektorých dávok nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia občanom, ktorí sa zúčastnia na príprave na obranu ČSSR.
- **) Druhá časť vyhlášky č. 7/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc.
- ***) § 1 ods. 2 vyhlášky č. 21/1965 Zb. o dôchodkovom zabezpečení, nemocenskom poistení a preventívnej a liečebnej starostlivosti niektorých občanov činných pri poskytovaní služieb.
- +) § 9 ods. 4 a § 16 ods. 2 vyhlášky č. 102/1957 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení študentov a vedeckých aspirantov.
- *) § 22 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb.
- *) T. j. pre choroby osobitne označené v indikačnom zozname vydanom Ministerstvom zdravotníctva (tzv. krížikované choroby).
- **) Napr. vyhláška č. 133/1962 Zb. o hmotnom zabezpečení účastníkov školenia v krátkodobých kurzoch.
- ***) Vyhláška č. 84/1965 Zb. o učebných odboroch a o finančnom a hmotnom zabezpečení učňov.
- +) Pri cyklickej organizácii vyučovania je vyučovanie všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov sústredené do jedného alebo viacerých dlhších období (cyklov) a v ostatných obdobiach prebieha odborný výcvik učňov.
- ++) § 14 vyhlášky č. 84/1965 Zb.
- *) § 70 Zákonníka práce.
- **) Ak ide o súbeh zamestnania s činnosťou v jednotnom roľníckom družstve, ktoré zakladá účasť na sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, vylučuje sa suma presahujúca úhrn 100 Kčs denne pri priznávaní nemocenského v jednotnom roľníckom družstve (§ 29 ods. 2 zákona č. 103/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov).
- *) § 15 ods. 3 a 4 zákona č. 54/1956 Zb.
- *) Predpisy vydané Ministerstvom zdravotníctva podľa § 51 ods. 3 zákona č. 54/1956 Zb.
- **) Tzv. malé závody - § 5 ods. 2 a § 6 ods. 2 opatrenia o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov uverejneného vyhláškou č. 91/1958 Zb. v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb.

- *) Vyhláška č. 194/1964 Zb. o povinnom hlásení živo a mŕtvo narodeného plodu, úmrtia dieťaťa do siedmich dní po pôrode a úmrtia matky.
- **) § 6 ods. 1 zákona č. 58/1964 Zb. o zvýšení starostlivosti o tehotné ženy a matky.
- ***) § 153 Zákonníka práce.
- *) Vládne nariadenie č. 16/1963 Zb. o umiestňovaní absolventov vysokých škôl, konzervatórií a stredných odborných škôl v znení vládneho nariadenia č. 74/1965 Zb.
- **) § 150 ods. 1 a 2, § 153 Zákonníka práce a zoznamy prác a pracovísk vydané podľa § 150 Zákonníka práce.
- ***) § 150 ods. 3 a § 153 Zákonníka práce.
- +) T. j. zaokrúhlený hodinový priemer z čistej dennej mzdy 100 Kčs.
- *) Napr. ak je prevedená z pracoviska, kde bola vystavená účinkom rtg. žiarenia a kde pracovný čas bol 36 hodín týždenne, na inú prácu s pracovným časom 46 hodín týždenne.
- *) Závodný, prípadne obvodný lekár po vyjadrení odborného ženského lekára.
- **) § 7 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 74/1959 Ú. 1. (Ú. v.) o poskytovaní prídavkov na deti v nemocenskom poistení zamestnancov.
- *) Má po túto dobu nárok na dávky podľa zákona č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách.
- **) § 41 zákona č. 54/1956 Zb.
- *) Vyhláška č. 141/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení odsúdených.
- *) § 43 až 45 Trestného zákona.
- **) § 77 ods. 1 písm. c) a d) Zákonníka práce v súvislosti s § 8 vl. nar. č. 66/1965 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.
- ***) § 21 zákona č. 54/1956 Zb., § 54 ods. 1 zákona č. 101/1965 Zb., § 7 vládnej vyhlášky č. 28/1965 Zb.
- +) § 12 zákona č. 101/1964 Zb. a § 149 vyhlášky č. 102/1965 Zb.
- ++) § 42 ods. 2 a 3 zákona č. 54/1956 Zb. a § 2 ods. 4 zákona č. 58/1964 Zb.
- +++) § 15 ods. 4 a § 16 a 17 zákona č. 101/1964 Zb.
- *) § 3 vládnej vyhlášky č. 28/1965 Zb. o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom.
- **) Druhá časť vyhlášky č. 7/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc.
- ***) Druhý oddiel vyhlášky č. 8/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení brigádnikov.
- +) § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1 opatrenia o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov uverejneného vyhláškou č. 91/1958 Zb. v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb.
- ++) § 7 opatrenia č. 91/1958 Zb. v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb.
- +++) § 14 opatrenia č. 91/1958 Zb.
- 1) § 15 ods. 1 opatrenia č. 91/1958 Zb.
- 2) § 15 opatrenia č. 91/1958 Zb.
- *) § 5 ods. 2, § 6 ods. 2 a § 48 až 54 opatrenia č. 91/1958 Zb. v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb.
- **) Piata časť, prvý oddiel (§ 35 a nasl.) opatrenia č. 91/1958 Zb. v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb.
- ***) O vrátení dávok už vyplatených a o zodpovednosti závodu za poistné skrátené výplatom takej dávky platí § 48 ods. 2 zákona č. 54/1956 Zb. a § 24 ods. 4 opatrenia č. 91/1958 Zb.
- *) § 16 ods. 2 opatrenia č. 91/1958 Zb. v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb.
- **) Podľa vl. nar. č. 57/1956 Zb. o nemocenskom poistení členov výrobných družstiev.
- ***) § 269 Zákonníka práce.

1) Zákon č. 84/1972 Zb. o objavoch, vynálezoch, zlepšovacích návrhoch a priemyselných vzoroch; vyhláška č. 106/1972 Zb. o odmeňovaní objavov, vynálezov, zlepšovacích návrhov a priemyselných vzorov.

1) § 83 Zákonníka práce.

2) § 21 vyhlášky č. 106/1972 Zb.

2) Časť I prílohy nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 74/1982 Zb. o niektorých úpravách v nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení pracujúcich v baníctve.

3) Napr. úprava Ministerstva baníctva č. 8 z 1. 4. 1967 o deputátom uhlí a dreve v uhoľnom priemysle.

3) Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 75/1982 Zb. o osobitnej dodatkovej dovolenke pracovníkov pracujúcich v podzemí hlbinných uhoľných a lignitových baní.

4) Napr. úprava Federálneho ministerstva palív a energetiky z 28. 9. 1973 č. 4/73 o mzdových podmienkach pracovníkov banskej záchranej služby.

4) § 18 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 87/1968 Zb. a § 14 až 20 vyhlášky č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení.

5) § 87 ods. 2 Zákonníka práce.

5) § 84 a 85 Zákonníka práce.

6) § 96 a § 116 Zákonníka práce.

6) Časť I a II prílohy nariadenia vlády ČSSR č. 74/1982 Zb.

7) § 43 až 45 Trestného zákona.

7) § 18 ods. 1 zákona č. 54/1956 Zb. v znení zákona č. 87/1968 Zb.

8) § 49 a 50 Trestného zákona.

8) Ak ide o súbeh zamestnaní s pracovnou činnosťou v jednotnom roľníckom družstve, vylučuje sa suma presahujúca určený úhrn vždy pri výpočte nemocenského v jednotnom roľníckom družstve (§ 29 ods. 2 zákona č. 103/1964 Zb. v znení neskorších predpisov).

9) Zákonník práce a vykonávacie predpisy k nemu.

9) Táto suma je zo sumy 600 Kčs, prípadne zo sumy 900 Kčs napríklad pri 42,5-hodinovom týždennom pracovnom čase 14,10 Kčs, prípadne 21,10 Kčs, pri 42-hodinovom týždennom pracovnom čase 14,20 Kčs, prípadne 21,40 Kčs a pri 41,25-hodinovom týždennom pracovnom čase 14,50 Kčs, prípadne 21,80 Kčs.

10) Zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia.

10) Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 135/1975 Zb. o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom v znení neskorších predpisov.

11) Vyhláška č. 74/1970 Zb., ktorou sa upravuje uvoľňovanie, umiestňovanie a hmotné zabezpečenie pracovníkov v súvislosti s vykonávaním racionalizačných a organizačných opatrení.

12) § 25 ods. 4 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 87/1968 Zb. o zmenách v nemocenskom poistení a v nemocenskej starostlivosti.

